

NKK1.0912.4.2023.8
Warszawa, 05 stycznia 2024

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Jednostka kontrolowana: Warszawski Uniwersytet Medyczny, ul. Żwirki i Wigury 61, 02-091 Warszawa, zwany dalej: „*Uniwersytetem*”, „*WUM*” lub „*Uczelnią*”.

Jednostka kontrolująca/departament: Ministerstwo Zdrowia, Departament Nadzoru i Kontroli, ul. Miodowa 15, 00-952 Warszawa.

Kontrolę przeprowadziły:

- Marta Skrzecz – główny specjalista w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działająca na podstawie upoważnienia nr 277/2023 z dnia 24 października 2023 r. ważnego od dnia 27 października 2023 r. do dnia 4 grudnia 2023 r. – kierownik zespołu kontrolnego,
- Monika Stefanowska-Ludkowska – główny specjalista w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działająca na podstawie upoważnienia nr 276/2023 z dnia 24 października 2023 r. ważnego od dnia 27 października 2023 r. do dnia 4 grudnia 2023 r.

Temat kontroli: Zgodność organizacji i zarządzania Uczelnią oraz wybranych aspektów gospodarki finansowej z przepisami prawa, a także prawidłowość wydatkowania środków publicznych przyznanych przez Ministra Zdrowia w latach 2021-2022 w formie dotacji podmiotowej na realizację zadań związanych z prowadzeniem podyplomowego kształcenia w celu zdobywania specjalizacji przez lekarzy, lekarzy dentyistów, farmaceutów, pielęgniarki i położne oraz diagnostów laboratoryjnych.

Okres objęty kontrolą: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2022 r.

Czynności kontrolne przeprowadzono w okresie od dnia 27 października 2023 r. do dnia 4 grudnia 2023 r. w trybie zwykłym, na podstawie art. 427 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce¹, dalej jako: „*ustawa pswin*” oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², dalej jako: „*ustawa o kontroll*”.

Celem kontroli było dokonanie oceny zgodności organizacji i zarządzania Uczelnią oraz wybranych aspektów gospodarki finansowej z przepisami prawa, a także prawidłowości wydatkowania środków publicznych przyznanych przez Ministra Zdrowia w latach

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 2020, z późn. zm.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

2021-2022 w formie dotacji podmiotowej na realizację zadań związanych z prowadzeniem podyplomowego kształcenia w celu zdobywania specjalizacji przez lekarzy, lekarzy dentyistów, farmaceutów, pielęgniarki i położne oraz diagnostów laboratoryjnych.

I. Ocena ogólna kontrolowanej działalności.

Działania Uniwersytetu w badanym okresie oceniono **pozytywnie z zastrzeżeniami**. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości nie skutkowały negatywnymi konsekwencjami dla funkcjonowania WUM. Nie stwierdzono, by rzutowały one na podjęte przez kierownictwo Uczelni działania w zakresie wybranych aspektów funkcjonowania jednostki.

Ogólna ocena kontrolowanej działalności Uniwersytetu wynika z poniższych ocen częściowych poszczególnych obszarów podlegających badaniu.

Stan organizacyjny i prawny oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami. W toku kontroli stwierdzono zgodność Statutu Uczelni przyjętego na mocy Uchwały Nr 40/2019 Senatu WUM z dnia 27 maja 2019 r. wraz ze zmianą³, dalej jako: „*Statut*”, z art. 34 ust. 1 i 2 ustawy pswin. Niemniej jednak, jako sprzeczny z przepisami powszechnie obowiązującego prawa należy uznać § 197 ust. 7 Statutu, który przewidywał działanie Uczelni na podstawie prowizorium budżetu zadaniowego do czasu przyjęcia do realizacji planu rzeczowo-finansowego. Ponadto, stwierdzono brak jednolitej praktyki w zakresie wprowadzania zmian do Regulaminu organizacyjnego, co stanowiło uchybienie niepowodujące następstw dla kontrolowanej działalności.

Należy również zauważyć, że w okresie od dnia 8 stycznia 2021 r. do dnia 3 marca 2021 r. zadania kanclerza były rozdzielone na dwie osoby.

Obszar wybranych aspektów gospodarki finansowej należy ocenić pozytywnie z zastrzeżeniami.

W kontrolowanym okresie Uczelnia odnotowała dodatni wynik finansowy, który w 2022 r. był wyższy, w stosunku do zysku osiągniętego w 2020 r., o 43.274.154,64 zł.

Jednocześnie ustalono, że w okresie objętym kontrolą WUM działał na podstawie prowizoriów planu zadaniowego, pomimo, że w obowiązujących przepisach prawa brak podstaw wskazujących na możliwość opracowywania, a następnie prowadzenia gospodarki finansowej uczelni publicznej na podstawie prowizorium planu zadaniowego. Jednocześnie przyjęta przez WUM nazwa dokumentu, tj. *prowizorium planu zadaniowego*, nie była tożsama z nazwą, jaka wskazana została w treści Statutu, tj. *prowizorium budżetu zadaniowego*.

Niemniej jednak należy zauważyć, że prowizoria planu zadaniowego, zawierały szczegółowe informacje o planowanej na dany rok gospodarce finansowej WUM, jak również były każdorazowo opiniowane przez Radę Uczelni, a następnie przyjmowane przez Rektora WUM przed początkiem roku obrotowego, którego dotyczyły, umożliwiając tym samym prowadzenie gospodarki finansowej Uczelni z początkiem roku obrotowego.

Należy jednak mieć na uwadze, że w świetle obowiązujących przepisów prawa dokument planistyczny w zakresie finansów uczelni publicznej powinien bezwzględnie nosić nazwę planu rzeczowo-finansowego.

³ Uchwała Nr 88/2019 Senatu WUM z dnia 16 grudnia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Statutu WUM (tekst jednolity Statutu stanowił załącznik do ww. Uchwały).

Ustalono ponadto, że sprawozdania finansowe za 2021 r. i 2022 r. zostały sporządzone w terminach wynikających z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, dalej jako: „*ustawa o rachunkowości*”⁴.

Stwierdzono również, że plan rzeczowo-finansowy za 2021 r. nie został wprowadzony do Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, dalej jako: „*POL-on*”, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku. Jednocześnie, należy podkreślić, że z przekazanych dokumentów wynika, że WUM wprowadził do POL-on plan rzeczowo-finansowy na 2022 r. w terminie wynikającym z przepisów prawa. Niemniej w dacie wprowadzenia do systemu ww. dokumentu plan rzeczowo-finansowy nie był ustalony i Uczelnia działała na podstawie prowizorium planu zadaniowego. Powyższe należy uznać za działanie sprzeczne z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 marca 2019 r. w sprawie danych przetwarzanych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on⁵, dalej jako: „*rozporządzenie POL-on*”.

Obszar **wydatkowania środków publicznych w zakresie dotacji podmiotowej** na realizację zadań związanych z prowadzeniem podyplomowego kształcenia w celu zdobywania specjalizacji przez lekarzy, lekarzy dentyistów, farmaceutów, pielęgniarki i położne oraz przez diagnostów laboratoryjnych, oceniono pozytywnie. Dotacja podmiotowa Ministra Zdrowia została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem, w pełnej wysokości do końca roku budżetowego. Ponoszone wydatki były gospodarne, racjonalne i służyły realizacji celu, na który została przyznana dotacja.

Należy zauważyć, że występujące w WUM dokumenty wewnętrzne wymagają przeglądu i dokonania stosownych korekt redakcyjnych.

II. Ustalenia szczegółowe.

1. Stan organizacyjno-prawny.

Uniwersytet został utworzony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 października 1949 r. w sprawie założenia Akademii Lekarskich w Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Lublinie, Łodzi i Wrocławiu⁶, któremu nadano nazwę ustawą z dnia 23 stycznia 2008 r. o nadaniu Akademii Medycznej w Warszawie nazwy „*Warszawski Uniwersytet Medyczny*”⁷.

Uniwersytet jest akademicką uczelnią publiczną, posiada osobowość prawną, a jego siedzibą jest m.st. Warszawa. WUM jest autonomiczny we wszystkich obszarach swojego działania na zasadach określonych w ustawie pswin.

Uczelnia działa na podstawie ustawy pswin oraz postanowień Statutu.

1.1. Statut

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Statut, zawierający wszystkie elementy określone w art. 34 ust. 1 ustawy pswin.

Ustalono, że Statut oraz jego zmiana zostały uchwalone przez Senat bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy statutowej liczby członków, po zasięgnięciu opinii Rady Uczelni wyrażonej większością głosów statutowej liczby członków

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1495, z późn. zm.

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 496, z późn. zm.

⁶ Dz. U. Nr 58, poz. 450.

⁷ Dz. U. Nr 39, poz. 226.

oraz działających w Uczelni związków zawodowych, tj. w trybie określonym w art. 34 ust. 2 ustawy pswin.

Niemniej jednak należy wskazać, że § 197 ust. 7 Statutu, który przewidywał działanie Uczelni na podstawie prowidorium budżetu zadaniowego do czasu przyjęcia do realizacji planu rzeczowo-finansowego był sprzeczny z art. 408 ust. 1 ustawy pswin, który stanowi, że Uczelnia publiczna prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego, zgodnie z przepisami o finansach publicznych.

Obowiązujący w okresie objętym kontrolą Statut utracił moc, z uwagi na wejście w życie Uchwały nr 34/2023 Senatu WUM z dnia 23 października 2023 r. w sprawie uchwalenia Statutu WUM.

1.2. Regulamin organizacyjny.

W Uniwersytecie obowiązywał Regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 36/2020 Rektora WUM z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, ze zmianami⁸, dalej jako: „Regulamin organizacyjny”. Regulamin organizacyjny został nadany przez Rektora w drodze zarządzenia i określał strukturę organizacyjną WUM, podział zadań w ramach tej struktury,

⁸ Zarządzenia Rektora WUM wprowadzające zmiany Regulaminu organizacyjnego: Nr 48/2020 z dnia 13 marca 2020 r., Nr 135/2020 z dnia 1 lipca 2020 r., Nr 171/2020 z dnia 27 sierpnia 2020 r., Nr 241/2020 z dnia 30 października 2020 r., Nr 274/2020 z dnia 2 grudnia 2020 r., Nr 7/2021 z dnia 8 stycznia 2021 r., Nr 23/2021 z dnia 20 stycznia 2021 r., Nr 29/2021 z dnia 28 stycznia 2021 r., Nr 31/2021 z dnia 29 stycznia 2021 r., Nr 35/2021 z dnia 3 lutego 2021 r., Nr 36/2021 z dnia 3 lutego 2021 r., Nr 39/2021 z dnia 5 lutego 2021 r., Nr 50/2021 z dnia 11 lutego 2021 r., Nr 51/2021 z dnia 12 lutego 2021 r., Nr 64/2021 z dnia 3 marca 2021 r., Nr 83/2021 z dnia 7 kwietnia 2021 r., Nr 94/2021 z dnia 15 kwietnia 2021 r., Nr 99/2021 z dnia 28 kwietnia 2021 r., Nr 104/2021 z dnia 7 maja 2021 r., Nr 114/2021 z dnia 31 maja 2021 r., Nr 122/2021 z dnia 11 czerwca 2021 r., Nr 125/2021 z dnia 15 czerwca 2021 r., Nr 127/2021 z dnia 16 czerwca 2021 r., Nr 140/2021 z dnia 15 lipca 2021 r., Nr 143/2021 z dnia 15 lipca 2021 r., Nr 165/2021 z dnia 14 września 2021 r., Nr 169/2021 z dnia 16 września 2021 r., Nr 170/2021 z dnia 17 września 2021 r., Nr 176/2021 z dnia 23 września 2021 r., Nr 177/2021 z dnia 23 września 2021 r., Nr 182/2021 z dnia 29 września 2021 r., Nr 183/2021 z dnia 30 września 2021 r., Nr 185/2021 z dnia 30 września 2021 r., Nr 186/2021 z dnia 1 października 2021 r., Nr 202/2021 z dnia 28 października 2021 r., Nr 205/2021 z dnia 2 listopada 2021 r., Nr 209/2021 z dnia 8 listopada 2021 r., Nr 233/2021 z dnia 14 grudnia 2021 r., Nr 238/2021 z dnia 23 grudnia 2021 r., Nr 246/2021 z dnia 31 grudnia 2021 r., Nr 33/2022 z dnia 3 lutego 2022 r., Nr 35/2022 z dnia 14 lutego 2022 r., Nr 66/2022 z dnia 4 marca 2022 r., Nr 96/2022 z dnia 2 maja 2022 r., Nr 99/2022 z dnia 4 maja 2022 r., Nr 104/2022 z dnia 18 maja 2022 r., Nr 118/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 119/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 120/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 121/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 122/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 123/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 124/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 125/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 126/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 132/2022 z dnia 15 czerwca 2022 r., Nr 139/2022 z dnia 29 czerwca 2022 r., Nr 145/2022 z dnia 13 lipca 2022 r., Nr 148/2022 z dnia 18 lipca 2022 r., Nr 150/2022 z dnia 19 lipca 2022 r., Nr 153/2022 z dnia 28 lipca 2022 r., Nr 154/2022 z dnia 28 lipca 2022 r., Nr 157/2022 z dnia 1 sierpnia 2022 r., Nr 174/2022 z dnia 19 września 2022 r., Nr 187/2022 z dnia 30 września 2022 r., Nr 188/2022 z dnia 6 października 2022 r., Nr 195/2022 z dnia 11 października 2022 r., Nr 204/2022 z dnia 25 października 2022 r., Nr 209/2022 z dnia 15 listopada 2022 r., Nr 221/2022 z dnia 22 listopada 2022 r., Nr 222/2022 z dnia 25 listopada 2022 r., Nr 244/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r.

a także organizację i zasady działania administracji Uczelni, tj. spełniał wymogi określone w art. 23 ust. 3 ustawy pswin, a także w § 88 Statutu Uczelni.

Jednakże, wielokrotne zmiany Regulaminu organizacyjnego spowodowały, że jego zapisy były nieczytelne. Dodatkowo, stwierdzono brak jednolitej praktyki w zakresie wprowadzania zmian do Regulaminu organizacyjnego, tj. część zmian była wprowadzana zarządzeniami zmieniającymi Zarządzenie w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego, natomiast pozostała część – zarządzeniami w sprawie dokonania zmian organizacyjnych w zakresie poszczególnych jednostek. Ww. zarządzenia wprowadzały zmiany w załączniku nr 7 do Regulaminu organizacyjnego, który stanowił wykaz jednostek podporządkowanych dziekanom i pozostałych jednostek wraz z danymi teled adresowymi, co zostało ujęte w treści powyższych aktów prawnych⁹. Niemniej jednak powyższe stanowi uchybienie niepowodujące następstw dla kontrolowanej działalności.

Podkreślenia wymaga również, że obowiązujący w okresie objętym kontrolą Regulamin organizacyjny utracił moc, z uwagi na wejście w życie Zarządzenia Nr 194/2023 Rektora WUM z dnia 28 września 2023 r.

1.3. Strategia Uczelni.

WUM posiada „Strategię Rozwoju Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego na lata 2020-2024” stanowiącą załącznik do Uchwały Nr 17/2021 Senatu WUM z dnia 28 czerwca 2021 r., dalej jako: „Strategia”. Strategia została uchwalona przez Senat WUM zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 3 ustawy pswin oraz § 47 ust. 1 pkt 3 Statutu Uczelni.

Regulacje prawne określone w art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy pswin i § 34 ust. 1 pkt 1 Statutu wskazują, że do zadań rady uczelni należy zaopiniowanie projektu strategii. W powyższym przypadku, Rada Uczelni w Uchwale Nr 5/2021 z dnia 16 czerwca 2021 r. pozytywnie zaopiniowała projekt Strategii.

⁹ Dotyczy następujących Zarządzeń Rektora WUM: Nr 23/2021 z dnia 20 stycznia 2021 r., Nr 29/2021 z dnia 28 stycznia 2021 r., Nr 36/2021 z dnia 3 lutego 2021 r., Nr 39/2021 z dnia 5 lutego 2021 r., Nr 50/2021 z dnia 11 lutego 2021 r., Nr 51/2021 z dnia 12 lutego 2021 r., Nr 64/2021 z dnia 3 marca 2021 r., Nr 83/2021 z dnia 7 kwietnia 2021 r., Nr 94/2021 z dnia 15 kwietnia 2021 r., Nr 99/2021 z dnia 28 kwietnia 2021 r., Nr 104/2021 z dnia 7 maja 2021 r., Nr 122/2021 z dnia 11 czerwca 2021 r., Nr 125/2021 z dnia 15 czerwca 2021 r., Nr 127/2021 z dnia 16 czerwca 2021 r., Nr 140/2021 z dnia 15 lipca 2021 r., Nr 169/2021 z dnia 16 września 2021 r., Nr 170/2021 z dnia 17 września 2021 r., Nr 176/2021 z dnia 23 września 2021 r., Nr 177/2021 z dnia 23 września 2021 r., Nr 182/2021 z dnia 29 września 2021 r., Nr 185/2021 z dnia 30 września 2021 r., Nr 186/2021 z dnia 1 października 2021 r., Nr 202/2021 z dnia 28 października 2021 r., Nr 233/2021 z dnia 14 grudnia 2021 r., Nr 33/2022 z dnia 3 lutego 2022 r., Nr 99/2022 z dnia 4 maja 2022 r., Nr 104/2022 z dnia 18 maja 2022 r., Nr 118/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 119/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 120/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 121/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 122/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 123/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 124/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 125/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 126/2022 z dnia 3 czerwca 2022 r., Nr 145/2022 z dnia 13 lipca 2022 r., Nr 148/2022 z dnia 18 lipca 2022 r., Nr 150/2022 z dnia 19 lipca 2022 r., Nr 153/2022 z dnia 28 lipca 2022 r., Nr 154/2022 z dnia 28 lipca 2022 r., Nr 187/2022 z dnia 30 września 2022 r., Nr 195/2022 z dnia 11 października 2022 r., Nr 221/2022 z dnia 22 listopada 2022 r., Nr 222/2022 z dnia 25 listopada 2022 r., Nr 244/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r. Powyższe Zarządzenia dotyczyły utworzenia, powołania, wyodrębnienia, przekształcenia, wyłączenia, likwidacji, połączenia, zmiany nazwy lub nadania czy też zmiany kodów identyfikacyjnych poszczególnych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 4 ustawy pswin, rektor zobowiązany jest do składania sprawozdania z realizacji strategii uczelni, które powinno zostać zaopiniowane przez radę uczelni (art. 18 ust. 1 pkt 6 ustawy pswin) i zatwierdzone przez senat (art. 28 ust. 1 pkt 3 ustawy pswin).

Z wyjaśnień Uczelni¹⁰ wynika, że cząstkowe informacje dotyczące realizacji Strategii po dwóch latach jej obowiązywania prezentowali na posiedzeniach Rady Uczelni właściwi kompetencyjnie Prorektorzy w zakresie dotyczącym obszaru ich działalności. Zostało to ujęte w protokołach z posiedzeń Rady Uczelni. Natomiast całościowe sprawozdanie z realizacji Strategii zostanie przedłożone Senatowi do zatwierdzenia na koniec kadencji obecnych władz Uczelni¹¹.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4. Kierownictwo Uczelni.

Rektorem Uniwersytetu jest Pan prof. dr hab. n. med. Zbigniew Gaciong, wybrany na kadencję trwającą od dnia 1 września 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2024 r.¹² Wybór Rektora nastąpił zgodnie z przepisami określonymi zarówno w ustawie pswin, jak i Statucie.

Pani Małgorzata Rejnik była zatrudniona na stanowisku Kanclerza WUM od dnia 20 kwietnia 2015 r. do dnia 30 kwietnia 2021 r., na podstawie porozumienia z dnia 15 kwietnia 2015 r. zmieniającego warunki umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony w dniu 31 lipca 2007 r. Objęcie stanowiska Kanclerza zostało poprzedzone wydaniem przez Senat pozytywnej opinii w ww. sprawie¹³. Biorąc pod uwagę powyższe, nawiązanie stosunku pracy nastąpiło na podstawie art. 81 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym¹⁴, dalej jako: „*ustawa psw*”.

Z uwagi na rozwiązanie stosunku pracy z Panią Małgorzatą Rejnik na mocy porozumienia stron z dniem 30 kwietnia 2021 r.¹⁵ i koniecznością zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Uczelni, w dniu 8 stycznia 2021 r. pełnienie obowiązków Kanclerza WUM powierzono Panu Mariuszowi Antoniakowi¹⁶, zatrudnionemu na podstawie umowy o pracę na stanowisku Zastępcy Kanclerza ds. Eksploatacji, który miał pełnić obowiązki Kanclerza WUM do dnia zatrudnienia Kanclerza Uczelni, wyłonionego w drodze konkursu, jednak nie dłużej niż do dnia 7 kwietnia 2021 r.

W dniu 8 stycznia 2021 r. zawarto również porozumienie z Panem Wojciechem Orłem, kierownikiem Sekcji ds. Nieruchomości, w przedmiocie wykonywania części obowiązków Kanclerza WUM na czas jego nieobecności, tj. od dnia 8 stycznia 2021 r. do dnia powrotu Kanclerza lub do dnia rozstrzygnięcia konkursu na nowego Kanclerza.

¹⁰ Pismo z dnia 31 października 2023 r., znak A-594/2023/P1.

¹¹ Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju WUM na lata 2017-2020 zostało złożone przez ówczesnego Rektora przed końcem jego kadencji, która trwała do 31 sierpnia 2020 r.

¹² Akt stwierdzający wybór Rektora WUM z dnia 21 kwietnia 2020 r.

¹³ Uchwała Nr 27/2015 Senatu WUM z dnia 30 marca 2015 r.

¹⁴ Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.

¹⁵ Rozwiązanie stosunku pracy z panią Małgorzatą Rejnik na mocy porozumienia stron zostało zawarte 7 stycznia 2021 r. Od 8 stycznia 2021 r. ww. osoba przebywała na urlopie, a od dnia 12 lutego 2021 r. została zwolniona z obowiązku świadczenia pracy.

¹⁶ Pismo Rektora WUM z dnia 8 stycznia 2023 r. powierzające Panu Mariuszowi Antoniakowi pełnienie obowiązków Kanclerza Uczelni w okresie od 8 stycznia 2021 r. do dnia zatrudnienia Kanclerza wyłonionego w drodze konkursu, nie dłużej niż do 7 kwietnia 2021 r.

W dniu 3 marca 2021 r., na mocy porozumienia, Pan Wojciech Orzeł otrzymał stanowisko p.o. Kanclerza w okresie od dnia 4 marca 2021 r. do dnia 30 września 2021 r.¹⁷ Pan Wojciech Orzeł z dniem 30 września 2021 r. rozwiązał stosunek pracy na mocy porozumienia stron.

W związku z powyższym, pismem z dnia 12 października 2021 r. Rektor WUM powierzył Panu Mariuszowi Antoniakowi, zatrudnionemu wówczas na stanowisku Zastępcy Kanclerza ds. Eksploatacji, dodatkowe zadania kanclerskie na okres od dnia 12 października 2021 r. do czasu rozstrzygnięcia procedury konkursowej o zatrudnienie Kanclerza WUM, tj. do dnia 30 listopada 2021 r.¹⁸

W tym miejscu należy zauważyć, że Uczelnia nie przedstawiła dokumentu, z którego wynikałoby, że Pan Mariusz Antoniak zostaje odwołany z pełnienia obowiązków Kanclerza. W świetle powyższego ustalono, że w okresie od dnia 8 stycznia 2021 r. do dnia 7 kwietnia 2021 r. obowiązki kanclerza mogły być realizowane równocześnie przez Pana Mariusza Antoniaka i Pana Wojciecha Orła.

Z wyjaśnień Uczelni wynikało, że w okresie od dnia 8 stycznia 2021 r. do dnia 3 marca 2021 r. obowiązki Kanclerza były rozdzielone – w sposób rozłączny – pomiędzy ww. osoby. Od dnia 4 marca 2021 r. stanowisko p.o. Kanclerza objął Pan Wojciech Orzeł i w tym dniu doszło do zakończenia tymczasowego wykonywania niektórych obowiązków na podstawie porozumień z dnia 8 stycznia 2021 r. Przedłożone przez Uczelnię załączniki do zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego, wskazywały na inny zakres zadań, jakie powierzone zostały na mocy porozumień z dnia 8 stycznia 2021 r. ww. osobom¹⁹.

Wątpliwości budzi również kwestia pełnienia obowiązków Kanclerza WUM w okresie od dnia 1 do 11 października 2021 r.

Od dnia 1 grudnia 2021 r., na stanowisku Kanclerza WUM, na podstawie umowy o pracę, zgodnie z § 115 ust. 2 Statutu, została zatrudniona Pani dr Marta Kijak-Bloch¹⁹, której wybór nastąpił zgodnie z regulacjami określonymi w § 119 Statutu.

Kwestorem WUM od dnia 1 lipca 2015 r. jest Pani Joanna Ilków, powołana na stanowisko przez Rektora²⁰, na wniosek Kanclerza²¹, tj. zgodnie z art. 82 ust. 2 ustawy psw.

Zasady reprezentacji Uczelni zostały określone w Statucie, Regulaminie organizacyjnym oraz w udzielonych przez Rektora pełnomocnictwach.

Na mocy § 12 ust. 1 Statutu, Rektor kieruje działalnością Uniwersytetu i reprezentuje go na zewnątrz. Zgodnie z ust. 2 ww. przepisu, Rektor podejmuje decyzje we wszystkich sprawach dotyczących Uczelni z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez ustawę lub Statut do kompetencji innych organów Uczelni. W § 17 Regulaminu organizacyjnego przewidziano uprawnienie do samodzielnego dokonywania czynności prawnych w imieniu Uczelni dla Rektora.

¹⁷ W związku z zawarciem porozumienia z 3 marca 2021 r. utraciło moc porozumienie zawarte w dniu 8 stycznia 2021 r.

¹⁸ Pismo z dnia 12 października 2021 r., znak AOKR/1/2305/21 i pismo z dnia 8 listopada 2023 r., znak A-594/2023/P6.

¹⁹ Umowa o pracę z dnia 29 listopada 2021 r. na czas określony od dnia 1 grudnia 2021 r. do dnia 30 listopada 2022 r. oraz umowa o pracę z dnia 23 listopada 2021 r. na czas nieokreślony od dnia 1 grudnia 2022 r.

²⁰ Pismo z dnia 29 czerwca 2015 r.

²¹ Pismo z dnia 1 czerwca 2015 r.

Ponadto, zgodnie z § 18 Regulaminu organizacyjnego, Rektor może dokonywać czynności prawnej przez pełnomocników.

Jednocześnie, zgodnie z § 12 ust. 6 Statutu, Rektor może w formie pisemnej upoważniać imiennie pracowników Uczelni do podejmowania określonych czynności prawnych lub do składania oświadczeń woli w ustalonym zakresie, a zgodnie z § 19 Regulaminu organizacyjnego – Rektor może w formie pisemnego upoważnienia, upoważniać pracowników Uczelni do załatwiania spraw w jego imieniu, w ustalonym zakresie, w szczególności do wydawania decyzji, zarządzeń, postanowień lub zaświadczeń, do których uprawniona jest Uczelnia na podstawie ustawy pswin, Statutu albo przepisów powszechnie obowiązujących.

Ponadto, jak wynika z treści § 12 ust. 8 Statutu, Rektor kieruje działalnością Uczelni przy pomocy pięciu prorektorów, tj. ds. Studenckich i Kształcenia, który pełni funkcję pierwszego zastępcy Rektora, ds. Personalnych i Organizacyjnych, ds. Nauki i Transferu Technologii, ds. Klinicznych i Inwestycji oraz ds. Umieędzynarodowienia, Promocji i Rozwoju. W § 32 Regulaminu organizacyjnego opisano zasady zastępowania Rektora i Prorektorów, natomiast zadania Prorektorów, w zakresie posiadanych kompetencji, zostały uszczegółowione w § 44-49 Regulaminu organizacyjnego.

W toku kontroli przedstawiono wybrane losowo pełnomocnictwa indywidualne oraz upoważnienia Rektora, jak również zarządzenia w sprawie powołania pełnomocników Rektora. Sposób procedowania i zakres ww. dokumentów był zgodny z treścią obowiązujących w WUM regulacji wewnętrznych.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wybrane aspekty gospodarki finansowej.

2.1. Regulacje wewnętrzne.

Zgodnie z art. 408 ust. 1 ustawy pswin i § 197 ust. 1 Statutu, Uczelnia prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego, zgodnie z przepisami o finansach publicznych i rachunkowości. Treść art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości wskazuje, że jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości.

W okresie objętym kontrolą, księgowość Uczelni prowadzona była na podstawie zasad (polityki) rachunkowości²² stanowiących załącznik do Zarządzenia Nr 168/2021 Rektora WUM z dnia 16 września 2021 r. *w sprawie wprowadzenia Zasad polityki rachunkowości Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego* oraz zasad (polityki) rachunkowości²³ stanowiących załącznik do Zarządzenia Nr 137/2022 Rektora WUM *w sprawie wprowadzenia Zasad polityki rachunkowości Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego*.

Należy zauważyć, że w § 2 Zarządzenia Nr 137/2022 Rektora WUM, w sposób błędny przywołano tytuł uchylanego Zarządzenia Nr 168/2021 Rektora WUM, wskazując, że Zarządzenie Nr 168/2021 dotyczyło wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości i zakładowego planu kont WUM, w sytuacji gdy było to Zarządzenie *w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości*. Powyższe należy uznać za uchybienie redakcyjne.

Obowiązujące w okresie objętym kontrolą zasady (polityka) rachunkowości zawierały elementy wymagane postanowieniami art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

²² Zasady (polityka) rachunkowości i zakładowy plan kont WUM.

²³ Jw.

W okresie objętym kontrolą w Uczelni obowiązywała Instrukcja obiegu dokumentów finansowo-księgowych WUM stanowiąca załącznik do Zarządzenia Nr 56/2020 Kanclerza WUM z dnia 19 lutego 2020 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, dalej jako: „*Instrukcja obiegu dokumentów*”.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Plan rzeczowo-finansowy i jego wykonanie.

Jak stanowi art. 408 ust. 1 ustawy pswin – uczelnia publiczna prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego, zgodnie z przepisami o finansach publicznych. Powyższe było zbieżne z § 197 ust. 1 Statutu.

Tryb i terminy opracowywania planów rzeczowo-finansowych Uczelni określał Statut WUM.

Do zadań rektora, zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 10 ustawy pswin należy prowadzenie gospodarki finansowej uczelni, co było zbieżne z § 12 ust. 4 pkt 9 Statutu.

Jak stanowił § 197 ust. 3 Statutu – za przygotowanie planu rzeczowo-finansowego i budżetu zadaniowego odpowiedzialny był Rektor.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy pswin – w ramach monitorowania gospodarki finansowej rada uczelni opiniuje plan rzeczowo-finansowy i zatwierdza sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego. Było to zbieżne z § 34 ust. 1 pkt 3 lit. a i b Statutu Uczelni.

Z zapisów § 197 ust. 4 i 5 Statutu, wynikało ponadto, że Rada Uczelni opiniuje plan rzeczowo-finansowy nie później niż do dnia 30 czerwca danego roku, w terminie 14 dni od dnia przedłożenia go Radzie Uczelni przez Rektora. Treść § 199 ust. 1 pkt 1 Statutu, wskazywała z kolei, że Rektor przedstawia Radzie Uczelni do zatwierdzenia sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego, a Rada Uczelni, zgodnie z § 199 ust. 2 Statutu, zatwierdza ww. sprawozdanie w terminie do 30 czerwca roku następnego po roku objętym sprawozdaniem.

Po zaopiniowaniu planu rzeczowo-finansowego Rektor przyjmował go do realizacji (§ 197 ust. 6 Statutu). Rektor mógł dokonać zmiany planu rzeczowo-finansowego po przedstawieniu opinii przez Radę Uczelni. Rada Uczelni przedstawiła opinię w terminie nie dłuższym niż 4 dni robocze (§ 198 ust. 3 Statutu).

Jak stanowił § 197 ust. 7 Statutu – do czasu przyjęcia do realizacji planu rzeczowo-finansowego, Uczelnia działała na podstawie prowizorium budżetu zadaniowego. Tymczasem do momentu zatwierdzenia planów rzeczowo-finansowych WUM prowadził gospodarkę finansową na podstawie prowizorium planu zadaniowego WUM. Należy zaznaczyć, że przyjęta przez WUM nazwa dokumentu, tj. *provizorium planu zadaniowego*, nie była tożsama z nazwą, jaka wskazana została w treści Statutu, tj. *provizorium budżetu zadaniowego*.

Jako przyczyny prowadzenia gospodarki finansowej na podstawie prowizorium planu zadaniowego, WUM wskazał²⁴ w szczególności, że powyższe jest utrwaloną i wynikającą z zapisów Statutu, praktyką Uczelni. W oparciu o prowizorium możliwe było określenie limitów dla dokonywania wydatków w danym roku przez poszczególne jednostki Uczelni,

²⁴ Pismo z dnia 4 grudnia 2023 r. o znaku: A-594/2023/P10.

do czasu przyjęcia planu rzeczowo-finansowego, które umożliwiało jednocześnie funkcjonowanie Uczelni i kontrolę nad dokonywanymi wydatkami.

W tym miejscu należy zauważyć, że plan rzeczowo-finansowy powinien obowiązywać przed podjęciem realizacji operacji gospodarczych o charakterze finansowym w danym roku obrotowym, tj. od początku roku kalendarzowego. Zasadnym jest, aby w obowiązujących regulacjach wewnętrznych WUM, jak w szczególności Statut, przyjmować zapisy, które wprost wynikają z przepisów prawa jak np. właściwe nazewnictwo dokumentów, tj. plan rzeczowo-finansowy, czy też umożliwienie prowadzenia gospodarki finansowej Uczelni z początkiem roku obrotowego. Należy podkreślić, że obowiązujący od dnia 23 października 2023 r. Statut WUM nie przewiduje prowadzenia gospodarki finansowej Uczelni na podstawie prowizorium budżetu/planu zadaniowego.

2.2.1. Podstawy gospodarki finansowej WUM na 2021 r.

Prowizorium planu zadaniowego WUM na 2021 r. zostało pozytywnie zaopiniowane Uchwałą Nr 11/2020 Rady Uczelni WUM z dnia 31 grudnia 2020 r.²⁵, a następnie przyjęte Zarządzeniem Nr 302/2020 Rektora WUM z dnia 31 grudnia 2020 r.²⁶

Plan rzeczowo-finansowy WUM na 2021 r. został pozytywnie zaopiniowany Uchwałą Nr 9/2021 Rady Uczelni WUM z dnia 21 września 2021 r.²⁷, a następnie przyjęty Zarządzeniem Nr 175/2021 Rektora WUM z dnia 23 września 2021 r.²⁸

Korekta planu rzeczowo-finansowego na 2021 r. została pozytywnie zaopiniowana Uchwałą Nr 14/2021 Rady Uczelni WUM z dnia 14 grudnia 2021 r.²⁹, a następnie przyjęta Zarządzeniem Nr 235/2021 Rektora WUM z dnia 21 grudnia 2021 r.³⁰

WUM przedstawił sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego za 2021 r., pod którym widnieje data 30 czerwca 2022 r. Jako dokument, który ma zatwierdzać sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego za 2021 r. przekazano Uchwałą Nr 7/2022 Rady Uczelni WUM z dnia 23 czerwca 2022 r. *w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2021 r.* W podstawie prawnej Uchwały przywołany został § 34 ust. 1 pkt 3 lit. b i c Statutu, wskazujący na monitorowanie przez Radę Uczelni gospodarki finansowej WUM, poprzez zatwierdzanie sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego i zatwierdzenie sprawozdania finansowego. Należy podkreślić, że zgodnie z treścią § 199 ust. 2 Statutu Rada Uczelni zatwierdza sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego i sprawozdanie finansowe zbadane przez biegłego rewidenta w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku objętym sprawozdaniem.

Powyzsza Uchwała, *w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2021 r.*, powinna również dookreślać, że dotyczy zatwierdzenia sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego na 2021 r., a w jej podstawie prawnej powinien być wskazany również § 199 ust. 2 Statutu.

²⁵ W sprawie zaopiniowania prowizorium planu zadaniowego WUM na rok 2021 r.

²⁶ Zarządzenie w sprawie przyjęcia prowizorium planu zadaniowego WUM na rok 2021.

²⁷ Uchwała w sprawie zaopiniowania Planu rzeczowo-finansowego i zadaniowego WUM na 2021 r.

²⁸ Zarządzenie w sprawie przyjęcia planu rzeczowo-finansowego i zadaniowego WUM na 2021 r.

²⁹ Uchwała w sprawie zaopiniowania korekty planu rzeczowo-finansowego i zadaniowego WUM na 2021 r.

³⁰ Uchwała w sprawie przyjęcia korekty planu rzeczowo-finansowego i zadaniowego WUM na 2021 r.

Tabela nr 1. Dane z planu rzeczowo-finansowego na 2021 r. w tysiącach złotych z jednym znakiem po przecinku.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan rzeczowo-finansowy	Korekta planu rzeczowo-finansowego ³¹	Wykonanie planu rzeczowo-finansowego
1.	Przychody z działalności operacyjnej	472.843,0	472.071,1	479.541,1
1.1.	Przychody z podstawowej działalności operacyjnej, w tym:	460.719,2	457.305,9	458.804,5
	– Subwencja na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego	270.904,6	298.075,8	301.423,9
	– Dotacje z budżetu państwa	4.531,9	4.668,5	4.788,5
1.2.	Pozostałe przychody	12.123,8	14.765,2	20.736,6
2.	Przychody finansowe	3.430,0	400,0	728,1
3.	Koszty działalności operacyjnej	475.877,4	467.455,0	433.288,1
3.1.	Koszty podstawowej działalności operacyjnej, w tym:	471.877,4	462.655,0	428.354,5
	– wynagrodzenia	274.743,1	273.436,0	251.049,0
3.2.	Pozostałe koszty	4.000,0	4.800,0	4.933,6
4.	Koszty finansowe	25,0	584,6	47,7
	Zysk (brutto)	370,6	4.431,5	46.933,4
	Zysk (netto)	346,6	4.407,5	46.921,9

2.2.2. Podstawy gospodarki finansowej WUM na 2022 r.

Prowizorium planu zadaniowego WUM na 2022 r. zostało pozytywnie zaopiniowane Uchwałą Nr 15/2021 Rady Uczelni WUM z dnia 14 grudnia 2021 r.³², a następnie przyjęte Zarządzeniem Nr 245/2021 Rektora WUM z dnia 30 grudnia 2021 r.³³

Plan rzeczowo-finansowy WUM na 2022 r. został pozytywnie zaopiniowany Uchwałą Nr 9/2022 Rady Uczelni WUM z dnia 23 czerwca 2022 r.³⁴, a następnie przyjęty Zarządzeniem Nr 136/2022 Rektora WUM z dnia 24 czerwca 2022 r.³⁵

Korekty planu rzeczowo-finansowego na 2022 r. zostały pozytywnie zaopiniowane Uchwałą Nr 11/2022 Rady Uczelni WUM z dnia 28 września 2022 r.³⁶ oraz Uchwałą Nr 14/2022 Rady Uczelni WUM z dnia 21 grudnia 2022 r.³⁷, a następnie przyjęte odpowiednio

³¹ Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 14/2021 Rady Uczelni WUM z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie zaopiniowania korekty planu rzeczowo-finansowego i zadaniowego WUM na 2021 r.

³² Uchwała w sprawie zaopiniowania prowizorium planu zadaniowego WUM na 2022 r.

³³ Zarządzenie w sprawie przyjęcia prowizorium planu zadaniowego WUM na 2022 r.

³⁴ Uchwała w sprawie zaopiniowania planu rzeczowo-finansowego i zadaniowego WUM na 2022 r.

³⁵ Zarządzenie w sprawie przyjęcia planu rzeczowo-finansowego i zadaniowego WUM na 2022 r.

³⁶ Uchwała w sprawie zaopiniowania korekty planu rzeczowo-finansowego i zadaniowego WUM na 2022 r.

³⁷ Uchwała w sprawie zaopiniowania korekty Planu rzeczowo-finansowego i zadaniowego WUM na 2022 r.

Zarządzeniem Nr 191/2022 Rektora WUM z dnia 7 października 2022 r.³⁸ oraz Zarządzeniem Nr 245/2022 Rektora WUM z dnia 22 grudnia 2022 r.³⁹

WUM przedstawił sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego za 2022 r., (brak daty jego sporządzenia). Jako dokument, który ma zatwierdzać sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego za 2022 r. wskazano Uchwałę Nr 7/2023 Rady Uczelni WUM z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2022 r. W podstawie prawnej ww. Uchwały wskazany został § 34 ust. 1 pkt 3 lit. b i c Statutu, tj. analogicznie, jak w przypadku Uchwały, która w ocenie WUM miała zatwierdzać sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego za 2021 r.

Tytuł Uchwały powinien również dookreślać, że dotyczy zatwierdzenia sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego na 2022 r., a w jej podstawie prawnej powinien być wskazany również § 199 ust. 2 Statutu.

Tabela nr 2. Dane z planu rzeczowo-finansowego na 2022 r. w tysiącach złotych z jednym znakiem po przecinku.

L.p.	Wyszczególnienie	Plan rzeczowo-finansowy	Korekta planu rzeczowo-finansowego ⁴⁰	Wykonanie planu rzeczowo-finansowego
1.	Przychody z działalności operacyjnej	538.880,3	622.866,8	548.649,8
1.1.	Przychody z podstawowej działalności operacyjnej, w tym:	523.380,3	556.396,2	503.489,9
	Subwencja na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego	276.322,7	300.200,4	319.318,0
	Dotacje z budżetu państwa	4.935,5	4.720,7	4.715,9
1.2.	Pozostałe przychody	15.500,0	66.470,6	42.609,0
2.	Przychody finansowe	10.031,6	12.303,5	12.598,2
3.	Koszty działalności operacyjnej	555.552,2	571.902,4	510.304,5
3.1.	Koszty podstawowej działalności operacyjnej, w tym:	550.552,2	555.323,6	467.695,5
	wynagrodzenia	282.431,0	285.136,0	261.948,4
4.	Koszty finansowe	876,3	1.746,4	1.384,6
	Zysk (brutto)	(-7.516,6)	61.521,5	49.558,9
	Zysk (netto)	(-7.528,6)	61.509,5	49.539,2

Jak wynikało z przekazanych wyjaśnień⁴¹, WUM prowadził monitoring realizacji planów rzeczowo-finansowych na kilku płaszczyznach, zgodnie z podziałem kompetencji określonym w Regulaminie organizacyjnym, zakresami obowiązków kierowników

³⁸ Zarządzenie w sprawie przyjęcia korekty planu rzeczowo-finansowego i zadaniowego WUM na 2022 r.

³⁹ Zarządzenie w sprawie przyjęcia korekty Planu rzeczowo-finansowego i zadaniowego WUM na 2022 r.

⁴⁰ Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 14/2022 Rady Uczelni WUM z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie zaopiniowania korekty planu rzeczowo-finansowego i zadaniowego WUM.

⁴¹ Pismo z dnia 31 października 2023 r. o znaku: A-594/2023/P2.

jednostek odpowiedzialnych za poszczególne obszary kompetencyjne, wykorzystując systemy informatyczne. Podsumowaniem funkcjonowania WUM w danym roku jest sporządzanie m.in. sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego, sprawozdania z działalności, a także raporty merytoryczne czy finansowe.

Ustalenia.

Zgodnie z art. 408 ust. 1 ustawy pswin, uczelnia publiczna prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego. Należy podkreślić, że na gruncie ustawy pswin, jak i ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴², dalej jako: „*ustawa o finansach publicznych*”, nie zidentyfikowano pojęcia „*proorzorium budżetu zadaniowego*” czy też „*proorzorium planu zadaniowego*”, tym samym uczelnia publiczna ma obowiązek prowadzić gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego, stanowiącego odpowiednik planu finansowego dla jednostki sektora finansów publicznych. Na gruncie ustawy o finansach publicznych, sformułowanie „*proorzorium*” zostało zdefiniowane wyłącznie w odniesieniu do proorzorium budżetowego oraz proorzorium budżetowego jednostki samorządu terytorialnego.

Ponadto, należy zauważyć, że powszechnie obowiązujące przepisy prawa nie zawierają regulacji w zakresie elementów, jakie powinien zawierać plan rzeczowo-finansowy, jak również w zakresie sposobu jego przyjmowania przez uczelnie. Wzór planu rzeczowo-finansowego wraz z objaśnieniami jest corocznie opracowywany przez Ministerstwo Edukacji i Nauki, dalej jako: „*MEiN*”. W toku kontroli ustalono, że opracowane przez WUM proorzoria planu zadaniowego na 2021 r. i 2022 r., inaczej niż plany rzeczowo-finansowe, nie były zbieżne z opracowanymi przez MEiN wzorami. Niemniej jednak należy podkreślić, że proorzoria planu zadaniowego Uczelni na 2021 r. i 2022 r. zawierały szczegółowe informacje o planowanej na dany rok gospodarce finansowej Uczelni, tj. składały się z dokumentów, określonych w formie załączników do Uchwał Rady Uczelni w sprawie zaopiniowania proorzorium planu zadaniowego WUM na dany rok, takich jak: plan zadaniowy, wynagrodzenia osobowe, wynagrodzenia bezosobowe, koszty zadań jednostek organizacyjnych, remonty, inwestycje budowlane, zakupy wyposażenia, wydatki na rzecz studentów i doktorantów, fundusz stypendialny.

Należy zauważyć, że zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, uczelnia publiczna przed dniem 1 stycznia powinna mieć przyjęty plan rzeczowo-finansowy dla danego roku obrotowego, gdyż zgodnie z ogólnymi zasadami wynikającymi z przepisów ustawy o finansach publicznych jest on podstawą jej gospodarki finansowej i stanowi ramy dla jej działalności w danym roku. Niemniej jednak, obowiązujące przepisy prawa nie zawierają regulacji w zakresie sposobu przyjmowania planu rzeczowo-finansowego w uczelni.

Podkreślenia wymaga, że proorzoria planu zadaniowego WUM na 2021 r. i 2022 r. zostały opracowane, a następnie pozytywnie zaopiniowane przez Radę Uczelni odpowiednio w dniach 31 grudnia 2020 r. i 14 grudnia 2021 r. i przyjęte Uchwałami Rektora WUM, odpowiednio w dniach 31 grudnia 2020 r. i 30 grudnia 2021 r. A więc pomimo, że Uczelnia działała – do czasu przyjęcia planu rzeczowo-finansowego na dany rok – na podstawie proorzorium planu zadaniowego, to dokumenty te były opiniowane przez Radę Uczelni, a jako podstawę prawną podejmowanych przez Radę Uczelni Uchwał wskazano § 34 ust. 1 pkt 3 ppkt a Statutu, tj. opiniowanie przez Radę Uczelni, w ramach monitorowania gospodarki finansowej, planu rzeczowo-finansowego.

⁴² Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.

Prowizoria planu zadaniowego były każdorazowo uprzednio opiniowane przez Radę Uczelni, a następnie przyjmowane przez Rektora przed początkiem roku kalendarzowego, co umożliwiała prowadzenie gospodarki finansowej WUM z początkiem roku obrotowego, a więc analogicznie, jak w przypadku planu rzeczowo-finansowego, którego tryb procedowania został określony w Statucie WUM. Należy podkreślić, że w myśl art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy pswin plan rzeczowo-finansowy podlega opiniowaniu przez Radę Uczelni.

Należy ponadto podkreślić, że przyjęty w październiku br. Statut WUM nie zawiera regulacji w zakresie prowizorium budżetu/planu zadaniowego, co może świadczyć, że Uczelnia pragnie zaniechać stosowanej w tym zakresie praktyki.

Reasumując, należy podkreślić, że przy tworzeniu planów rzeczowo-finansowych na dany rok obrotowy, należy bezwzględnie uwzględniać i stosować nazewnictwo wynikające wprost z obowiązujących przepisów prawa, tj. opracowywany dokument powinien nosić nazwę *plan rzeczowo-finansowy*. Z formalnego punktu widzenia nazwa tworzonego dokumentu ma istotne znaczenie. Nazwa prowizorium budżetu/planu zadaniowego jest niezgodna z przepisami prawa, które uniemożliwiają tworzenie i prowadzenie gospodarki finansowej uczelni publicznej w oparciu o jakiegokolwiek prowizoria. Plany rzeczowo-finansowe powinny być zaś opiniowane przez Radę Uczelni z odpowiednim wyprzedzeniem, tak aby umożliwić Uczelni prowadzenie gospodarki finansowej z początkiem roku obrotowego.

2.3. Sprawozdawczość finansowa.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości, kierownik jednostki zapewnia sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego nie później niż w ciągu 3 miesięcy⁴³ od dnia bilansowego i przedstawia je właściwym organom, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy. Zgodnie z postanowieniami Statutu (§ 12 ust. 4 pkt 9⁴⁴) do zadań Rektora należy prowadzenie gospodarki finansowej Uczelni.

Sprawozdanie finansowe za 2021 r. zostało sporządzone w dniu 30 kwietnia 2022 r., a sprawozdanie finansowe za 2022 r. zostało sporządzone w dniu 31 marca 2023 r., a więc w terminie wynikającym z przepisów ustawy o rachunkowości.

Sprawozdania finansowe za 2021 r. i 2022 r. podlegały badaniu przez niezależnego, biegłego rewidenta podmiotu, którego wyboru dokonała Rada Uczelni WUM. Jak wynika z zawartych w nich opinii, sprawozdania finansowe przedstawiały w sposób rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Uczelni oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych, zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości i zasadami (polityką) rachunkowości, były zgodne co do formy i treści z obowiązującymi w WUM przepisami prawa oraz Statutem i zostały sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.

⁴³ W związku z § 3a ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 marca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 572) termin na sporządzenie sprawozdania za 2021 r. w związku z epidemią COVID-19 został przedłużony o 1 miesiąc, tj. do 30 kwietnia 2022 r.

⁴⁴ Statut obowiązujący w okresie objętym kontrolą. Obecnie – § 10 ust. 3 pkt 9 Statutu WUM przyjętego Uchwałą Nr 34/2023 Senatu WUM z dnia 23 października 2023 r.

Jak wynika z art. 18 ust. 2 pkt 3 ustawy pswin, do zadań rady uczelni, w ramach monitorowania gospodarki finansowej uczelni należy zatwierdzanie sprawozdania finansowego. Powyższe jest zbieżne z § 34 ust. 1 pkt 3 lit. c Statutu Uczelni. Zgodnie z treścią art. 53⁴⁵ ustawy o rachunkowości, roczne sprawozdanie finansowe jednostki, podlega zatwierdzeniu przez organ zatwierdzający nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego. Sprawozdania finansowe WUM za 2021 r. i 2022 r. zostały zatwierdzone przez Radę Uczelni WUM odpowiednio Uchwałą Nr 7/2022 z dnia 23 czerwca 2022 r. i Uchwałą Nr 7/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.

W podstawie prawnej ww. Uchwał wskazany został § 34 ust. 1 pkt 3 lit. b i c Statutu, tj. zatwierdzanie, w ramach monitorowania gospodarki finansowej Uczelni, przez Radę Uczelni sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego (lit. b) i zatwierdzanie sprawozdania finansowego (lit. c). W podstawie prawnej Uchwał powinien być wskazany również § 199 ust. 2 Statutu.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.4. Wprowadzanie do bazy systemu POL-on dokumentów planistyczno-sprawozdawczych.

Jak wynika z § 16 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz pkt 2 lit. a tiret pierwsze i drugie rozporządzenia POL-on, rektor wprowadza do bazy dokumentów planistyczno-sprawozdawczych, odpowiednio w terminie do dnia 30 czerwca danego roku plany rzeczowo-finansowe uczelni publicznych, a do dnia 30 czerwca roku następnego po roku, za który są składane – sprawozdania z wykonania planów rzeczowo-finansowych uczelni publicznych i roczne sprawozdania finansowe uczelni publicznych zbadane przez firmę audytorską.

Ustalono, że plan rzeczowo-finansowy na 2021 r. nie został wprowadzony do POL-on w terminie do dnia 30 czerwca roku, w którym został sporządzony. Jednocześnie, należy podkreślić, że z przekazanych dokumentów wynika, że WUM wprowadził do POL-on plan rzeczowo-finansowy na 2022 r. w terminie wynikającym z przepisów prawa. Niemniej, w dacie wprowadzenia do POL-on ww. dokumentu, plan rzeczowo-finansowy nie był ustalony i Uczelnia działała na podstawie prowizorium planu zadaniowego. Powyższe należy uznać za działanie sprzeczne z ww. rozporządzeniem.

2.4.1. Wybór firmy audytorskiej do badania sprawozdania finansowego.

Zgodnie z art. 410 ustawy pswin, roczne sprawozdanie finansowe uczelni publicznej podlega badaniu przez firmę audytorską, której wyboru dokonuje rada uczelni. Powyższa kompetencja Rady Uczelni znajdowała odzwierciedlenie w § 34 ust. 1 pkt 7 Statutu.

Mocą Uchwały Nr 13/2021 Rady Uczelni WUM z dnia 17 listopada 2021 r.⁴⁶, określone zostały i pozytywnie zaopiniowane, sformalizowane zasady i kryteria wyboru biegłego

⁴⁵ W związku z § 3a ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 marca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 572) termin na zatwierdzenie sprawozdania za 2021r. w związku z epidemią COVID-19 został przedłużony o 1 miesiąc, tj. do 31 lipca 2022 r.

⁴⁶ W sprawie przyjęcia zasad i kryteriów wyboru biegłego rewidenta do badania sprawozdań finansowych i wskaźników EBI WUM.

rewidenta do badania sprawozdań finansowych i wskaźników EBI WUM za lata 2021 i 2022 r.

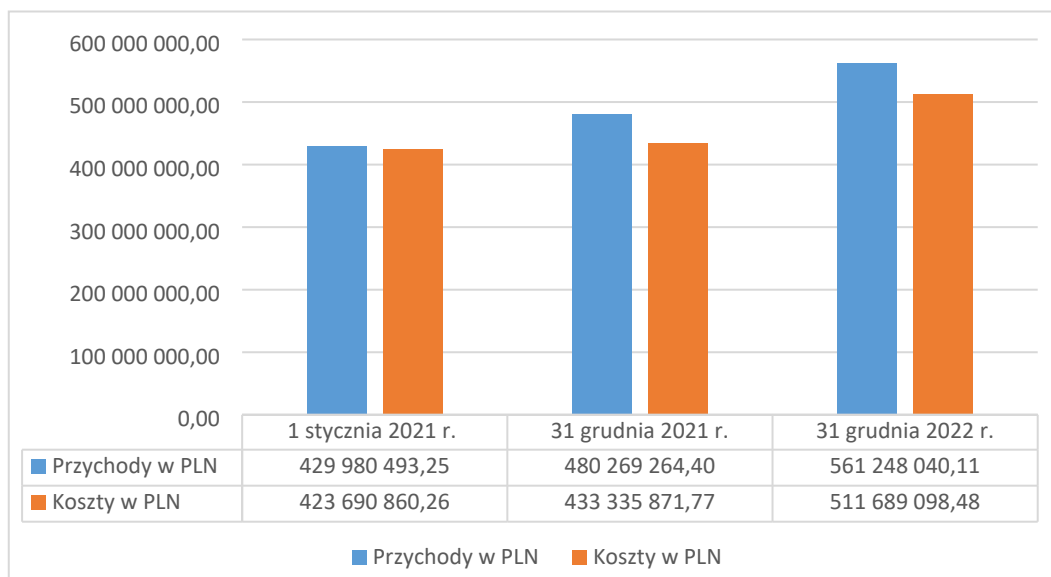
Na mocy Uchwały Nr 16/2021 Rady Uczelni WUM z dnia 14 grudnia 2021 r. do badania rocznego sprawozdania finansowego WUM, wybrana została KPW Audytor Sp. z o.o.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.5. Źródła przychodów i kosztów.

Przychody i koszty WUM, w okresie objętym kontrolą kształtowały się jak przedstawiono poniżej.

Wykres nr 1. Przychody i koszty Uczelni w latach 2021-2022⁴⁷ w PLN.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. w stosunku do dnia 1 stycznia 2021 r. nastąpił wzrost przychodów o 131.267.546,86 zł oraz wzrost kosztów o 87.998.238,22 zł. W kontrolowanym okresie osiągnęte w danym roku obrotowym przychody przewyższały ponoszone przez WUM koszty.

Tabela nr 3. Zestawienie przychodów i kosztów Uczelni w latach 2021-2022⁴⁸ w PLN.

Przychody	1 stycznia 2021 r.	31 grudnia 2021 r.	31 grudnia 2022 r.
Razem przychody z podstawowej działalności operacyjnej, w tym:			
– Przychody netto ze sprzedaży produktów	417.489.786,81	458.804.516,20	503.489.889,87
Przychód ze sprzedaży towarów i materiałów	470,28	0,00	3.499,59
Pozostałe przychody operacyjne	9.059.478,97	20.736.631,05	45.156.407,18
Przychody finansowe	3.430.757,19	728.117,15	12.598.243,47
Razem przychody:	429.980.493,25	480.269.264,40	561.248.040,11

⁴⁷ Opracowano na podstawie załączników do pisma z dnia 31 października 2023 r., znak A-594/2023/P3.

⁴⁸ Jw.

Koszty	1 stycznia 2021 r.	31 grudnia 2021 r.	31 grudnia 2022 r.
Ogółem koszty rodzajowe	413.303.767,26	428.354.497,88	470.794.780,76
– Amortyzacja	12.576.216,37	18.063.062,82	21.786.604,91
– Zużycie materiałów i energii	34.270.404,30	35.890.947,32	36.458.609,62
– Usługi obce	50.496.435,51	57.439.157,96	73.786.467,58
– Podatki i opłaty	1.611.766,73	1.366.339,49	1.272.900,06
– Wynagrodzenia	240.771.850,60	251.048.959,02	261.948.356,59
– Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	57.717.585,45	52.117.875,72	55.823.409,15
– Pozostałe koszty rodzajowe	15.859.508,30	16.316.059,69	19.718.432,85
Zmiana stanu produktów (+,-)	954.066,98	-3.887.904,14	-3.099.342,15
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	551,47	0,00	2.788,41
Pozostałe koszty operacyjne	9.406.754,77	4.933.609,56	42.606.245,24
Koszty finansowe	25.719,78	47.764,33	1.384.626,22
Razem koszty:	423.690.860,26	433.335.871,77	511.689.098,48

Analiza rachunku zysków i strat⁴⁹ za 2022 r. wskazuje na wzrost, w stosunku do 2021 r., przychodów netto ze sprzedaży produktów o 44.130.794,54 zł, wzrost pozostałych przychodów operacyjnych o 24.419.776,13 zł, wzrost przychodów finansowych o 11.870.126,32 zł.

Widoczny jest również wzrost, w stosunku do 2021 r., kosztów działalności operacyjnej o 38.555.167,15 zł, pozostałych kosztów operacyjnych o 37.672.635,68 zł, czy też kosztów finansowych o 1.336.861,89 zł.

W okresie objętym kontrolą, źródłami przychodów⁵⁰ WUM były: przychody netto ze sprzedaży produktów (przychody z tytułu subwencji na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego, dotacje z budżetu państwa, opłaty za świadczone usługi edukacyjne, środki na realizację projektów finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, środki na realizację projektów finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki, środki na finansowanie współpracy naukowej z zagranicą, sprzedaż pozostałych prac i usług badawczych i rozwojowych, środki na realizację programów lub przedsięwzięć określanych przez ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego, pozostałe przychody z podstawowej działalności operacyjnej), koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki, przychód ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne, przychody finansowe.

Źródłami kosztów⁵¹, w kontrolowanym okresie były: amortyzacja, zużycie materiałów i energii, usługi obce, podatki i opłaty, wynagrodzenia, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, pozostałe koszty rodzajowe, zmiana stanu produktów, wartość sprzedanych towarów i materiałów, pozostałe koszty operacyjne, koszty finansowe.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.5.1. Sposób postępowania z wynikiem finansowym.

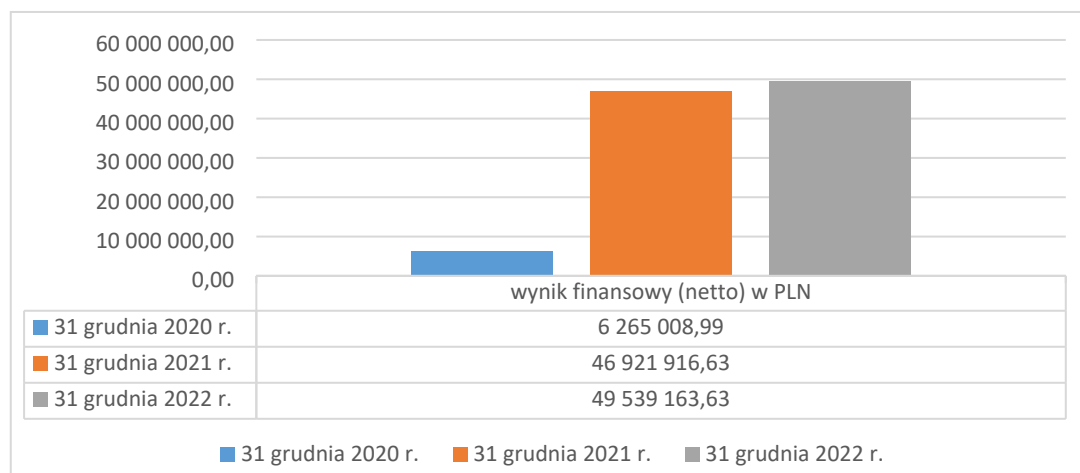
Wynik finansowy WUM kształtował się następująco.

⁴⁹ Wariant porównawczy. Sprawozdanie za okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

⁵⁰ Opracowane na podstawie zestawienia przekazanego przez WUM jako załącznik do pisma z dnia 31 października 2023 r. o znaku: A-594/2023/P3.

⁵¹ Jw.

Wykres nr 2. Wynik finansowy⁵² (netto) WUM w latach 2020⁵³-2022 w PLN.

Osiągnięty w 2022 r. zysk WUM był o 2.617.247,00 zł większy w stosunku do zysku osiągniętego przez Uczelnię w 2021 r., jak również wyższy w stosunku do zysku osiągniętego w 2020 r. o 43.274.154,64 zł.

Wypracowany zysk za 2021 r. i 2022 r. został przeznaczony na zwiększenie Funduszu Zasadniczego Uczelni⁵⁴.

Należy zauważyć, że w podstawie prawnej Uchwały Nr 8/2023 Rady Uczelni WUM w sprawie przeznaczenia zysku bilansowego netto za 2022 r. błędnie wskazano art. 409 ust. 4 ustawy pswin, który stanowi o pokryciu straty netto uczelni publicznej z funduszu zasadniczego. O przeznaczeniu zysku netto na fundusz zasadniczy mówi art. 409 ust. 3 ustawy pswin. Powyższe stanowiło pomyłkę redakcyjną.

Mając na uwadze powyższe (wypracowany w latach 2021 – 2022 zysk) należy wskazać, że nie zaistniały przesłanki skutkujące koniecznością opracowania programu naprawczego, o którym mowa w art. 418 ust. 1 ustawy pswin.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Prawdliwość wydatkowania środków publicznych w zakresie dotacji podmiotowej na realizację zadań związanych z prowadzeniem poddyplomowego kształcenia w celu zdobywania specjalizacji przez lekarzy, lekarzy dentystów, farmaceutów, pielęgniarki i położne oraz przez diagnostów laboratoryjnych.

Jak stanowi art. 131 ustawy o finansach publicznych, dotacje podmiotowe obejmują środki dla podmiotu wskazanego w odrębnej ustawie lub w umowie międzynarodowej, wyłącznie na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie określonym w odrębnej ustawie lub umowie międzynarodowej.

Na podstawie art. 460 ust. 5 pkt 1 ustawy pswin, minister właściwy do spraw zdrowia przyznaje uczelniom medycznym środki finansowe na zadania, o których mowa m.in.

⁵² Opracowane na podstawie danych ze sprawozdań finansowych za okres od 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. i od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

⁵³ 2020 r. znajduje się poza okresem kontroli. Dane zostały zaprezentowane wyłącznie dla celów porównawczych.

⁵⁴ Uchwała Nr 8/2022 Rady Uczelni WUM z dnia 23 czerwca 2022 r. i Uchwała Nr 8/2023 Rady Uczelni WUM z dnia 28 czerwca 2023 r.

w art. 459 pkt 5, który stanowi, że środki finansowe na szkolnictwo wyższe i naukę przeznaczają się w formie dotacji podmiotowej również na zadania związane z realizacją zadań związanych z prowadzeniem podyplomowego kształcenia w celu zdobywania specjalizacji przez lekarzy, lekarzy dentystów, lekarzy weterynarii, farmaceutów, pielęgniarki i położne oraz przez diagnostów laboratoryjnych.

System kształcenia podyplomowego w WUM został opisany zarówno w Statucie, jak również w Regulaminie organizacyjnym. Zgodnie z § 109 i 110 Statutu w Uczelni działała jednostka ogólnouczelniana – Centrum Kształcenia Podyplomowego, dalej jako: „CKP”, które zapewniało realizację szkolenia podyplomowego, w tym studiów podyplomowych, prowadzonego przez inne jednostki organizacyjne Uczelni, którym zarządzał Dyrektor powołany przez Rektora⁵⁵. CKP i funkcjonujący w jego ramach Dziekanat, podporządkowane były Prorektorowi ds. Studenckich i Kształcenia, który w ramach swoich zadań nadzorował i koordynował proces kształcenia podyplomowego w Uczelni, zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 2 oraz § 45 pkt 3 Regulaminu organizacyjnego. Zadania CKP oraz Dziekanatu, prowadzącego obsługę administracyjną CKP, zostały określone w § 57 i 58 Regulaminu organizacyjnego. Jak wynika z powyższych regulacji, do zadań CKP należało m.in. organizowanie, koordynowanie i nadzór nad prowadzeniem różnych form kształcenia podyplomowego w Uczelni, w tym studiów podyplomowych, kursów do specjalizacji i kursów doskonalących prowadzonych we wszystkich jednostkach WUM, prowadzenie naboru na szkolenie podyplomowe dla obcokrajowców, planowanie środków finansowych na działalność podyplomową, tworzenie preliminarzy, planów i budżetów finansowych wymaganych w Uczelni, prawidłowe rozliczanie i dokumentowanie wydatków w ramach przeznaczonych do dyspozycji środków finansowych, w szczególności środków przekazywanych przez Ministerstwo Zdrowia czy prawidłowe, rzetelne i terminowe przygotowanie i przekazywanie wymaganych informacji do POL-on.

Ponadto, Zarządzeniem Nr 216/2022 Rektora WUM z dnia 18 listopada 2022 r. wprowadzono Regulamin CKP WUM, który określał cele, zadania, strukturę organizacyjną oraz zasady funkcjonowania CKP. Z treści ww. Zarządzenia wynikało, że do zadań CKP należały w szczególności: dydaktyka poprzez organizowanie i prowadzenie studiów podyplomowych, kursów do specjalizacji, szkoleń i konferencji i innych form kształcenia podyplomowego, pozyskiwanie środków finansowych zewnętrznych na działalność dydaktyczną i organizacyjną CKP, współpraca dydaktyczna z innymi jednostkami WUM oraz innymi instytucjami krajowymi i zagranicznymi, działalność popularyzatorska związana z działalnością CKP, natomiast Dziekanat zapewniał obsługę administracyjną CKP.

Zgodnie z wyjaśnieniami Uniwersytetu⁵⁶ - poza CKP, które koordynowało i zapewniało realizację szkolenia podyplomowego, prowadzonego przez inne jednostki organizacyjne Uczelni oraz Dziekanatem CKP, zajmującym się sprawami administracyjnymi prowadzonego kształcenia – do jednostek odpowiedzialnych za realizację ww. zadań należało również Studium Kształcenia Podyplomowego Wydziału Farmaceutycznego, zajmujące się planowaniem, monitorowaniem, nadzorem nad organizacją i przebiegiem, a także obsługą administracyjną szkoleń podyplomowych farmaceutów w obszarach takich,

⁵⁵ Pismo z dnia 31 sierpnia 2020 r. powołujące pana prof. dr hab. n. med. Macieja Słodkowskiego do pełnienia funkcji Dyrektora CKP na okres od dnia 1 września 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2026 r.

⁵⁶ Załącznik nr 1 do pisma z dnia 9 listopada 2023 r., znak A-594/2023/P7.

jak szkolenia specjalizacyjne w dziedzinach: farmacja apteczna i farmacja szpitalna oraz szkolenia ustawiczne.

Na skutek wejścia w życie Zarządzenia Nr 36/2021 Rektora WUM z dnia 3 lutego 2021 r. zlikwidowano Studium Kształcenia Podyplomowego Wydziału Farmaceutycznego i włączono kształcenie podyplomowe prowadzone na Wydziale Farmaceutycznym oraz Wydziale Nauk o Zdrowiu do CKP.

Szkolenia dla lekarzy i lekarzy dentyków organizowane były przez jednostki dydaktyczne WUM, które posiadały akredytację na ich prowadzenie. Natomiast, w przypadku prowadzenia specjalizacji dla farmaceutów i diagnostów, a także pielęgniarek i położnych, od dnia 10 marca 2021 r., zostali powołani koordynatorzy⁵⁷, tj. Koordynator ds. kształcenia podyplomowego kierunków Wydziału Farmaceutycznego w CKP – dr Sławomir Białek oraz Koordynator ds. kształcenia podyplomowego kierunków Wydziału Nauk o Zdrowiu w CKP – dr Grażyna Wójcik, którzy odpowiadali za stronę merytoryczną i organizacyjną prowadzenia kształcenia podyplomowego w obrębie Wydziału Farmaceutycznego oraz Wydziału Nauk o Zdrowiu.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.1. Ustalenie wysokości dotacji.

Minister Zdrowia przyznał WUM dotację na realizację zadań związanych z kształceniem podyplomowym, odpowiednio w 2021 r. w wysokości 3.641.870,00 zł, natomiast w 2022 r. w wysokości 3.937.896,00 zł. Z dokumentów o nazwie: „*Kontrola formalno-rachunkowa z przekazanej dotacji przez Ministerstwo Zdrowia*” wynika, że przyznana dotacja została wykorzystana w całości, zarówno w 2021 r., jak i w 2022 r.

Podkreślenia wymaga, że dotacja podmiotowa stanowiła dofinansowanie działalności, a kształcenie podyplomowe organizowane przez Uczelnię finansowane było częściowo z dotacji, a częściowo z wpłat własnych uczestników. W kontekście powyższego, zauważyć należy, że ustawy szczególne traktują o odpłatności za kształcenie podyplomowe w celu zdobywania specjalizacji. I tak:

- kwestie kształcenia podyplomowego lekarzy i lekarzy dentyków reguluje ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyści⁵⁸. Zgodnie z art. 19n ww. ustawy, nie pobiera się od lekarzy i lekarzy dentyków odbywających szkolenie specjalizacyjne opłat z tytułu szkolenia teoretycznego i praktycznego oraz kursów szkoleniowych objętych programem specjalizacji w poszczególnych dziedzinach medycyny;
- kwestie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych reguluje ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej⁵⁹. Art. 70 ust. 1 przedmiotowej ustawy stanowi, że szkolenie specjalizacyjne jest dofinansowywane ze środków publicznych przez ministra właściwego do spraw zdrowia;

⁵⁷ Zarządzenie Nr 69/2021 Rektora WUM z dnia 10 marca 2021 r. w sprawie powołania Koordynatorów ds. kształcenia podyplomowego kierunków Wydziału Farmaceutycznego oraz Wydziału Nauk o Zdrowiu w CKP WUM.

⁵⁸ Dz. U. z 2019 r. poz. 537, z późn. zm.

⁵⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 576, z późn. zm.

- kwestie kształcenia podyplomowego diagnostów laboratoryjnych regulowała ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej⁶⁰, która wskazywała w art. 30a ust. 4, że minister właściwy do spraw zdrowia może, w ramach środków budżetu państwa, których jest dysponentem, dofinansować koszty związane ze szkoleniem specjalizacyjnym diagnostów laboratoryjnych. Następnie kwestię tę uregulowano w art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o medycynie laboratoryjnej⁶¹, wskazując, że szkolenie specjalizacyjne jest dofinansowane przez ministra właściwego do spraw zdrowia w ramach środków budżetu państwa, których jest dysponentem;
- kwestie kształcenia podyplomowego farmaceutów reguluje ustawa o zawodzie farmaceuty. Art. 54 ww. ustawy wskazuje, że wzajemne prawa i obowiązki wynikające z realizowania programu szkolenia specjalizacyjnego, określa umowa o szkolenie specjalizacyjne zawarta pomiędzy kierownikiem jednostki szkolącej a farmaceutą.

Informacje niezbędne do wyliczenia wysokości dotacji określono w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 21 czerwca 2019 r. w sprawie sposobu podziału środków finansowych dla uczelni medycznych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia⁶². Uczelnia przekazując Ministrowi Zdrowia dane służące wyliczeniu dotacji na dany rok brała pod uwagę planowaną liczbę kursów/modułów, planowaną liczbę uczestników i planowaną liczbę godzin (według programu specjalizacyjnego) przypadających na jednego uczestnika kursu i modułu.

W wyjaśnieniach⁶³ WUM podkreślił, że liczba godzin danego kursu jest narzucana przez program specjalizacji, a więc liczba zgłoszonych godzin kursów nie jest zależna od liczby uczestników, tylko od liczby zgłoszonych terminów poszczególnych kursów. Zatem zrekrutowana liczba uczestników nie wpływa na liczbę godzin wykazanych w rozliczeniach dla Ministerstwa Zdrowia.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. Wydatkowanie dotacji.

WUM, w latach 2021 – 2022, zrealizował zadania związane z prowadzeniem podyplomowego kształcenia w celu zdobywania specjalizacji przez lekarzy, lekarzy dentyistów, farmaceutów, diagnostów laboratoryjnych oraz pielęgniarki i położne, sfinansowane lub współfinansowane ze środków dotacji, tj. kursy dla lekarzy i lekarzy dentyistów oraz kursy w ramach specjalizacji takich jak:

- farmacja apteczna dla farmaceutów;
- farmacja szpitalna dla farmaceutów;
- laboratoryjna diagnostyka medyczna dla diagnostów laboratoryjnych;
- pielęgniarstwo anestezyjologiczne i intensywne opiece dla pielęgniarek i położnych;
- pielęgniarstwo rodzinne dla pielęgniarek;
- pielęgniarstwo internistyczne.

Koszty realizacji zadań związanych z prowadzeniem podyplomowego kształcenia w celu zdobywania specjalizacji przez lekarzy, lekarzy dentyistów, farmaceutów, diagnostów laboratoryjnych oraz pielęgniarki i położne, w tym pokrytych ze środków dotacji podmiotowej, w latach 2021-2022, prezentuje poniższa tabela.

⁶⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 849, z późn. zm. Ustawa obowiązywała do dnia 9 grudnia 2022 r.

⁶¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 2280.

⁶² Dz. U. z 2019 r. poz. 1201, z późn. zm.

⁶³ Pismo z dnia 3 listopada 2023 r., znak A-594/2023/P4.

Tabela nr 4. Koszty ogółem realizacji zadań, w tym pokrytych ze środków dotacji, w PLN.

Forma kształcenia podyplomowego	Koszty ogółem poniesione na realizację zadania (zł)		Koszty zadania pokryte z dotacji podmiotowej (zł)	
	2021 r.	2022 r.	2021 r.	2022 r.
Kształcenie lekarzy i lekarzy dentyków	3.043.482,26	3.333.021,95	3.043.482,26	3.333.021,95
Kształcenie pielęgniarek i położnych	346.138,16	509.457,47	288.791,33	401.194,59
Kształcenie farmaceutów	364.437,90	202.763,31	293.776,94	149.975,50
Kształcenie diagnostów laboratoryjnych	59.887,78	117.010,61	15.819,47	53.703,96
RAZEM	3.813.946,10	4.162.253,34	3.641.870,00	3.937.896,00

Z uwagi na fakt, że kształcenie podyplomowe dla lekarzy i lekarzy dentyków jest bezpłatne, wszystkie kursy dla ww. grupy, organizowane przez jednostki WUM były w całości finansowane z dotacji podmiotowej. W przypadku szkoleń dla farmaceutów i diagnostów część szkoleń pokrywana była z dotacji, a część z wpłat własnych uczestników. Specjalizacje dla pielęgniarek i położnych częściowo finansowane były z dotacji podmiotowej, część z wpłat własnych uczestników⁶⁴, natomiast wszystkie kursy specjalistyczne dla pielęgniarek i położnych finansowane były z wpłat własnych uczestników.

Wysokość kosztów i wydatków pokrytych z dotacji podmiotowej Ministra Zdrowia przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 5. Koszty i wydatki pokryte z dotacji Ministra Zdrowia w 2021 r. i 2022 r. w złotych⁶⁵, w PLN.

	2021 r.		2022 r.	
	Koszty realizacji zadania ogółem	Koszty administracji	Koszty realizacji zadania ogółem	Koszty administracji
Wynagrodzenia osobowe	1.477.786,57	367.955,48	1.546.394,72	425.639,72
Wynagrodzenia bezosobowe	596.330,00	52.310,00	736.130,00	60.060,00
Dodatkowe wynagrodzenie roczne	119.758,86	38.128,88	124.309,54	27.403,63
ZUS pracodawcy + PPK pracodawcy	275.640,79	74.486,96	294.292,20	84.024,15
Wydatki pozostałe, tj. materiały, usługi	79.792,78	0,00	55.400,34	0,00
Koszty pośrednie*	1.092.561,00	1.092.561,00	1.181.369,20	1.181.369,20
Koszty ogółem	3.641.870,00	1.625.442,32	3.937.896,00	1.778.496,70

Z zasad (polityki) rachunkowości WUM wynikało, że Uniwersytet w ramach przekazywanej dotacji finansuje koszty pośrednie w wysokości 30% przychodów.

⁶⁴ Pielęgniarki po spełnieniu określonych kryteriów mogły otrzymać dofinansowanie w kwocie 1800 zł z Izby Pielęgniarek i Położnych, przy czym Izby wpłacały połowę kwoty na początku specjalizacji, drugą natomiast po zakończeniu specjalizacji.

⁶⁵ Dane przedstawione w załączniku nr 7 i 8 do pisma z dnia 3 listopada 2023 r., znak A-594/2023/P4.

Z wyjaśnień⁶⁶ Uniwersytetu wynikało, że w ramach kosztów pośrednich finansowane były wydatki związane z kosztami zarządzania Uczelnią, administracją centralną oraz koszty utrzymania Uniwersytetu, w tym utrzymanie budynków, w których odbywają się zajęcia organizowane w ramach kształcenia podyplomowego. Z kolei na wymienione w tabeli koszty administracyjne składały się wynagrodzenia wraz z pochodnymi osób innych niż prowadzących zajęcia, tj. pracowników administracyjnych z jednostek prowadzących kształcenie podyplomowe (np. CKP czy Studium Kształcenia Podyplomowego Wydziału Farmaceutycznego), kierowników organizacyjnych kursów, koordynatorów ds. kształcenia podyplomowego i innych pracowników administracji wspomagających organizację kształcenia.

Przekazane przez WUM dane, wykazane w powyższej tabeli, potwierdzają zgodność zapisów regulacji wewnętrznych WUM ze stanem faktycznym.

Na podstawie losowo wybranej próby zweryfikowano prawidłowość wydatkowania środków publicznych w zakresie dotacji podmiotowej na realizację zadań związanych z prowadzeniem podyplomowego kształcenia w celu zdobywania specjalizacji przez lekarzy, lekarzy dentyistów, diagnostów laboratoryjnych, farmaceutów oraz pielęgniarki i położne.

W wyniku kontroli przedłożonej przez WUM dokumentacji dotyczącej zrealizowanych kursów i specjalizacji stwierdzono co następuje.

WUM organizował kursy dla lekarzy i lekarzy dentyistów, a także specjalizacje dla pielęgniarek i położnych, farmaceutów oraz diagnostów laboratoryjnych. Wnioski dotyczące organizacji poszczególnych kursów dla lekarzy i lekarzy dentyistów na kolejny rok kalendarzowy składane są do CKP przez jednostki organizacyjne WUM. W przypadku specjalizacji dla farmaceutów i diagnostów laboratoryjnych plan kursów przygotowywany był przez Koordynatora ds. Kształcenia Podyplomowego kierunków Wydziału Farmaceutycznego CKP. Dla pielęgniarek i położnych harmonogram szkolenia ustalany był przez Koordynatora ds. Kształcenia Podyplomowego Wydziału Nauk o Zdrowiu CKP na początku specjalizacji z podziałem na lata kalendarzowe.

W okresie objętym kontrolą, WUM prowadził kształcenie podyplomowe dla lekarzy i lekarzy dentyistów w formie jedno- lub kilkudniowych kursów, które odbywały się zarówno online, jak i stacjonarnie. Rekrutacją na ww. kursy zajmowało się Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego, dalej jako: „CMKP”. Jednostki organizacyjne WUM składały do CKP wnioski na wzorze sporządzonym przez CMKP. Programy kursów były zgodne z programami specjalizacji. Dodatkowo każdy wniosek został zatwierdzony przez poszczególnych konsultantów krajowych w danej dziedzinie medycyny.

CMKP przekazywało gotowe listy uczestników kursów do CKP WUM. Powyższe kursy organizowane były przez jednostki organizacyjne WUM. W dokumentacji z przebiegu kursu znajdowały się m.in. listy obecności z odręcznymi podpisanymi uczestników⁶⁷. Wszystkie listy obecności były parafowane przez kierowników kursów. Po każdym kursie kierownik kursu zobligowany był rozliczyć kurs poprzez wypełnienie i przekazanie do Dziekanatu CKP druku „*Informacja o przeprowadzonym kursie do specjalizacji*”, który jest dokumentem wewnętrznym WUM, opracowanym przez CKP. Jedną z istotnych informacji znajdujących

⁶⁶ Pismo z dnia 9 listopada 2023 r., znak A-594/2023/P7.

⁶⁷ W przypadku kursów online listy obecności tworzone w aplikacji MS Teams.

się na ww. dokumencie był wykaz wykładowców wraz z liczbą przeprowadzonych przez nich godzin zajęć.

CKP WUM zajmuje się organizacją specjalizacji dla pielęgniarek i położnych od dnia 3 lutego 2021 r. Za powyższe specjalizacje obecnie odpowiada Koordynator ds. Kształcenia Podyplomowego Wydziału Nauk o Zdrowiu CKP, natomiast wcześniej był to Pełnomocnik Rektora ds. Kształcenia Podyplomowego na Wydziale Nauk o Zdrowiu. Specjalizacje dla pielęgniarek i położnych trwają 2 lata. Ww. Koordynator wraz z powołaną komisją rekrutacyjną prowadził kwalifikacje osób, które zgłosiły się poprzez System Monitorowania Kształcenia, dalej jako: „SMK”, do odbywania specjalizacji organizowanych przez WUM.

Nadzór nad przebiegiem poszczególnych specjalizacji sprawowali kierownicy specjalizacji, którzy opiekowali się całą zakwalifikowaną na daną specjalizację grupą. Specjalizacje były uruchamiane w momencie zebrania grupy liczącej około 25 osób. Przeprowadzone szkolenia składały się z części teoretycznej (wykłady), praktycznej (ćwiczenia) oraz obowiązkowego stażu, który należało odbyć na drugim roku specjalizacji. Koordynator na początku specjalizacji ustalał harmonogram zajęć dla całej specjalizacji z podziałem na lata kalendarzowe. Umożliwiło to tworzenie budżetu na poszczególne lata poprzez wydzielenie zajęć zaplanowanych na dany rok kalendarzowy.

W przypadku specjalizacji dla farmaceutów oraz specjalizacji dla diagnostów laboratoryjnych, nabór odbywał się również poprzez SMK. Osoby zakwalifikowane do odbycia szkolenia w danej specjalizacji zostały skierowane do WUM przez Wydział Zdrowia Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, dalej jako: „WZ MUW”. Lista osób zakwalifikowanych została przekazana do WUM elektronicznie poprzez SMK. WUM miał obowiązek przyjęcia wskazanych osób (zaakceptowania w SMK). Dodatkowo każda zakwalifikowana osoba podpisała umowę z WUM na odbycie szkolenia. WUM podpisał również umowy z kierownikami specjalizacji na pełnienie tej funkcji w stosunku do konkretnego specjalizanta. Liczba akredytowanych miejsc szkoleniowych zależy od liczby współpracujących kierowników specjalizacji, czyli osób posiadających już specjalizację w danej dziedzinie sprawujących nadzór nad przebiegiem specjalizacji. Na jednego kierownika specjalizacji przypadało maksymalnie 3 specjalizantów. W zależności od dziedziny specjalizacji szkolenia trwały 3 lub 4 lata. W ramach danego szkolenia odbyły się kursy specjalizacyjne oraz staże. Budżet został zaplanowany w oparciu o liczbę kursów, liczbę godzin i liczbę specjalizantów. Staże odbyły się bez ponoszenia kosztów ze strony WUM. Całość dokumentacji związanej z przebiegiem szkolenia znajdowała się w SMK. Okres szkolenia kończył się z chwilą zatwierdzenia zrealizowania programu szkoleniowego pod względem formalnym przez WZ MUW i merytorycznym przez Konsultantów, tj. w przypadku farmaceutów – konsultantów wojewódzkich, a w przypadku diagnostów – konsultantów krajowych.

Ponadto, WZ MUW sporządziło w SMK dla każdej zakwalifikowanej osoby elektroniczną kartę specjalizacji, zwaną dalej: „EKS”. W EKS znajdowały się dane takie jak: dane osobowe specjalizującego się farmaceuty lub diagnosty laboratoryjnego, dane kierownika specjalizacji, informacje o realizacji programu szkoleniowego oraz adnotacje o przedłużeniu lub skróceniu okresu szkolenia specjalizacyjnego. Adnotację o przedłużeniu szkolenia wpisuje w EKS kierownik specjalizacji, natomiast decyzję o skróceniu szkolenia specjalizacyjnego podejmuje Dyrektor CMKP na podstawie decyzji powołanego zespołu ekspertów. W EKS udokumentowany został przebieg szkolenia na podstawie następujących wpisów: potwierdzającego zrealizowanie wszystkich obowiązkowych kursów specjalizacyjnych, form samokształcenia, miejsc i okresu realizacji poszczególnych

staży (podstawowe i kierunkowe), zaliczeń poszczególnych lat szkoleniowych przez kierowników specjalizacji oraz zaliczenia całego okresu szkolenia specjalizacyjnego. Specjalizanci samodzielnie dokonywali wpisy dotyczące zrealizowanych kursów, miejsc odbycia staży oraz form samokształcenia. Natomiast kierownicy specjalizacji potwierdzali zrealizowanie każdej z tych form kształcenia oraz wpisu zaliczeń poszczególnych lat szkoleniowych oraz wpisu całego okresu szkolenia w ciągu 14 dni od daty zakończenia szkolenia.

W zależności od naboru (jesienny lub wiosenny) szkolenia rozpoczynały się w marcu lub we wrześniu danego roku. WUM z reguły uczestniczył w naborach jesiennych, więc szkolenia rozpoczynały się na początku marca. Osoby rozpoczynające szkolenie na początku przechodziły przeszkolenie informacyjne o przebiegu szkolenia i zasadach wypełniania EKS w SMK. Osoby szkolące otrzymały harmonogramy kursów na dany rok kalendarzowy. Na około tydzień przed planowanym terminem rozpoczęcia kursu otrzymali maila przypominającego z informacją o programie i formie kursu (online, stacjonarny).

Jednym z elementów szkolenia było napisanie pracy poglądowej na temat zaakceptowany przez kierownika specjalizacji. W EKS zamieszczono wyłącznie samą informację o napisaniu prac, nie stwierdzono załączenia pracy poglądowej w formie PDF. Podobna sytuacja dotyczy certyfikatów wydawanych przez WUM po zaliczeniu kursów oraz dokumentów potwierdzających odbycie staży kierunkowych.

Za przeprowadzenie państwowego egzaminu specjalizacyjnego farmaceutów (tzw. PESF) i państwowego egzaminu specjalizacyjnego diagnostów laboratoryjnych (tzw. PESDL), a także wydanie dyplomów odpowiedzialne jest Centrum Egzaminów Medycznych w Łodzi.

Do kosztów przeprowadzanych przez WUM kursów oraz specjalizacji zaliczały się m.in. wynagrodzenia dla wykładowców oraz kierowników kursu. Z wykładowcami oraz osobami sprawującymi funkcje kierowników kursów niebędącymi pracownikami Uczelni, zawierano umowy cywilnoprawne, zgodnie z Regulaminem umów cywilnoprawnych w WUM, stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 9 Rektora WUM z dnia 11 stycznia 2021 r., natomiast w przypadku wykładowców oraz osób sprawujących funkcje kierowników kursów, którzy byli pracownikami WUM wystawiano wnioski o wypłatę wynagrodzeń dodatkowych. Zarówno wnioski, jak i umowy cywilnoprawne tworzone były w systemie Pensum. Wygenerowane przez ww. system umowy i wnioski z niezbędnymi podpisami przesyłane były do Dziekanatu CKP i tam sprawdzane pod względem zgodności.

Przedłożone do kontroli umowy cywilnoprawne były podpisywane, poza zleceniobiorcą, przez zleceniodawcę, tj. Dyrektora CKP, ale także przez wnioskodawcę, czyli kierownika jednostki WUM organizującej dany kurs. W treści umowy, pracownik Dziekanatu CKP potwierdzał swoim podpisem dostępność środków. Ponadto, do każdej umowy cywilnoprawnej załączony był rachunek potwierdzający jej realizację. Poddane kontroli rachunki, co do zasady, zawierały podpisy wystawców rachunków, osób sprawdzających rachunki pod względem merytorycznym, zgodności z umową, formalno-rachunkowym, finansowym, zatwierdzających pod względem merytorycznym i do wypłaty oraz potwierdzających dokonanie odpisu ze środków, za wyjątkiem rachunków o numerach: 20/21/11169/r/ks/WLS, 20/21/04928/r/ks/WL, 20/21/11796/r/ks/WL, 21/22/13043/r/ks/WL, 21/22/13054/r/ks/WL, 21/22/13071/r/ks/WLS, 21/22/06878/r/ks/WL, 21/22/06879/r/ks/WL, 21/22/12927/r/ks/WL, na których nie stwierdzono potwierdzenia dokonania odpisu środków. Zgodnie z wyjaśnieniami WUM, rachunki do umów cywilnoprawnych przygotowywanych w systemie Pensum

przekazywane były bezpośrednio do Zastępcy Kwestora ds. Księgowości. W momencie wystawienia umowy w systemie Pensum odpis środków następuje automatycznie. Jest to możliwe dzięki integracji systemu Pensum z aplikacją controlling finansowy.

Na poddanych kontroli rachunkach wskazano również numery kont kosztowych, na których ewidencjonowano wypłaty z tytułu ww. umów.

Z kolei na wnioskach o wypłatę dodatkowego wynagrodzenia stwierdzono, co do zasady, podpisy kierownika jednostki organizującej kurs lub szkolenie, właściwego pracownika Dziekanatu CKP, Dyrektora CKP oraz Rektora lub Prorektora ds. Personalnych i Organizacyjnych, za wyjątkiem wniosków o numerach: 20/21/06496/w/ks/WL (brak podpisu Rektora lub Prorektora ds. Personalnych i Organizacyjnych i Dyrektora CKP) 20/21/09700/w/ks/WL (brak podpisu Dyrektora CKP), 20/21/05188/w/ks/WL (brak podpisu Dyrektora CKP), natomiast na wnioskach o przyznanie dodatku specjalnego za pełnienie funkcji kierownika kursów stwierdzono podpisy wnioskujących, tj. Dyrektora CKP, osoby potwierdzającej dokonanie odpisu środków oraz Rektora lub Prorektora ds. Personalnych i Organizacyjnych. Zgodnie z wyjaśnieniami WUM, wnioski o wypłatę dodatkowego wynagrodzenia, co do zasady nie wymagają podpisu Dyrektora CKP. Wzór przewiduje podpis osoby upoważnionej, którą zgodnie z przekazanym zakresem obowiązków jest pani Renata Warecka. Podpis Dyrektora CKP pod niniejszymi dokumentami stanowił dodatkową kontrolę w procesie zatwierdzania dokumentów o wypłatę, jednakże nie był on niezbędny. Jednakże brak podpisu Rektora lub Prorektora ds. Personalnych i Organizacyjnych stanowił uchybienie w zakresie obowiązujących w WUM wzorów.

Umowy cywilnoprawne kierowano do Działu Płac, natomiast ww. wnioski również do Biura ds. Personalnych.

Wypłaty wynagrodzeń dokonane, zarówno na podstawie rachunków do umów, jak również wniosków o dodatkowe wynagrodzenia, potwierdzono przedkładając zbiorcze listy płac opatrzone podpisami elektronicznymi stosownych pracowników oraz Kwestora lub Zastępcę Kwestora ds. Księgowości.

Jednakże, w wyniku kontroli stwierdzono brak dokumentów potwierdzających realizację zadań związanych z prowadzeniem kursów dla lekarzy lub lekarzy dentyistów ,tj.: wniosków o wypłatę dodatkowego wynagrodzenia w przypadku nw. kursów:

1. zrealizowanych w 2021 r.:

- „*Choroby powierzchni oka i podstawy keratoplastyki*” – brak wniosku o wypłatę dodatkowego wynagrodzenia za przeprowadzenie zajęć dydaktycznych,
- „*Diabetologia wieku rozwojowego*” – brak wniosku o dodatkowe wynagrodzenie za pełnienie funkcji kierownika naukowego oraz kierownika organizacyjnego kursu,
- „*Onkologia w otolaryngologii*” – brak wniosku o dodatkowe wynagrodzenie za pełnienie funkcji kierownika naukowego oraz kierownika organizacyjnego kursu,
- „*Postępowanie ortodontyczne w chorobach nowotworowych w obrębie narządu żucia*” – brak wniosku o wypłatę dodatkowego wynagrodzenia za przeprowadzenie zajęć dydaktycznych,
- „*Uszkodzenia pourazowe zębów i części twarzowej czaszki u dzieci i młodzieży*” – brak wniosku o wypłatę dodatkowego wynagrodzenia za przeprowadzenie zajęć dydaktycznych,
- „*Wskazania do transplantacji szpiku*” – brak wniosku o wypłatę dodatkowego wynagrodzenia za przeprowadzenie zajęć dydaktycznych;

2. zrealizowanych w 2022 r.:

- „Chirurgia kręgosłupa” – brak wniosku o wypłatę dodatkowego wynagrodzenia za przeprowadzenie zajęć dydaktycznych,
- „Choroby przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej u dzieci i młodzieży – etiologia, diagnostyka i leczenie” - brak wniosku o wypłatę dodatkowego wynagrodzenia za przeprowadzenie zajęć dydaktycznych,
- „Diagnostyka i leczenie chorób nowotworowych narządów płciowych” – brak dwóch umów cywilnoprawnych z wykładowcami,
- „Elektromiografia i potencjały wywołane” – brak wniosku o dodatkowe wynagrodzenie za pełnienie funkcji kierownika naukowego oraz kierownika organizacyjnego kursu,
- „Patomorfologia przeszczepiania narządu” – brak umowy cywilnoprawnej z wykładowcą oraz wniosku o dodatkowe wynagrodzenie za przeprowadzenie zajęć dydaktycznych.

Zgodnie z wyjaśnieniami CKP, powyższe braki spowodowane były niedostarczeniem dokumentów przez jednostki organizujące wymienione kursy. Podkreślenia wymaga, że po zakończeniu kursu, Dziekanat CKP, kierował mailowo lub telefonicznie przypomnienia do jednostek o konieczności rozliczenia kursów i przesłania wygenerowanych w systemie Pensum podpisanych dokumentów finansowych. Ze względu na okres rozliczeniowy, jednostki poproszone były o przesłanie ww. dokumentów do końca danego roku kalendarzowego, jednak mogły to zrobić również po tym terminie. Co do zasady, w przypadku nieprzekazania dokumentów, nie dokonywano wypłat w powyższym zakresie. Wskazać należy, że kursy zostały ujęte w końcowym rozliczeniu rocznym w ujęciu liczbowym (godziny zajęć, liczba uczestników), natomiast w całkowitych wydatkach poniesionych przez Uczelnię nie zostały uwzględnione koszty planowanych wynagrodzeń, które nie zostały poniesione⁶⁸.

Z wyjaśnień⁶⁹ Uniwersytetu wynikało, że ewidencja i rozliczanie dotacji podmiotowej prowadzone jest zgodnie z zasadami (polityką) rachunkowości. CKP, realizowało kształcenie podyplomowe kadr medycznych na podstawie dokumentu „Budżet zadania”, stanowiącego załącznik nr 5 do zasad (polityki) rachunkowości oraz załącznika nr 1 do Budżetu zadania, który to określał limity kosztów do poniesienia w danym roku obrotowym oraz spodziewane przychody na pokrycie kosztów i wchodził w zakres planu rzeczowo-finansowego.

Budżet zadania został sporządzony zarówno w 2021 r., jak i w 2022 r. Wykazano w nim, w podziale na poszczególne jednostki zajmujące się realizacją kształcenia podyplomowego zawodów medycznych, zarówno przychody, jak również koszty i wydatki, w ramach których wyszczególniono m.in. wynagrodzenia osobowe i bezosobowe, wydatki bieżące (dotyczące głównie materiałów i usług obcych). Do Budżetu zadania na dany rok przedłożono odpowiedni załącznik nr 1, w którym dodatkowo uszczegółowiono koszty i wydatki na wynagrodzenia, w tym m.in. wynagrodzenia dla nauczycieli akademickich za prowadzenie zajęć dydaktycznych, dodatki specjalne dla nauczycieli akademickich, wynagrodzenia dla pracowników niebędących nauczycielami, dodatki specjalne dla pracowników niebędących nauczycielami czy też wynagrodzenia bezosobowe. Przedłożone Budżety zadań zostały co do zasady podpisane przez osobę, która je opracowała, kierownika Dziekanatu CKP, osoby sprawdzające je pod względem merytorycznym oraz finansowym, tj. Dyrektora CKP i

⁶⁸ Pismo z dnia 4 grudnia 2023 r., znak A-594/2023/P10.

⁶⁹ Pismo z dnia 3 listopada 2023 r., znak A-594/2023/P4.

Kwestora, a także przez osoby zatwierdzające, czyli Kanclerza i Rektora WUM, za wyjątkiem Budżetu zadania na 2022 r., na którym nie stwierdzono podpisu Kanclerza WUM.

Poza dowodami księgowymi dotyczącymi wynagrodzeń, kontroli poddano losowo wybrane faktury potwierdzające dokonanie wydatków na niezbędne materiały i usługi związane z realizacją kształcenia podyplomowego kadr medycznych. Powyższe faktury zostały opatrzone adnotacjami oraz podpisami upoważnionych osób potwierdzającymi sprawdzenie ich pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym. Ponadto, wskazano na nich oznaczenie zadania, którego dotyczą, a także źródło finansowania. Do poddanych kontroli faktur dołączono tzw. dekret szczegółowy wskazujący konta księgowe, na których zaewidencjonowano poszczególne wydatki oraz metrykę faktury zawierającą historię jej obiegu. Opisane postępowanie było zgodne z obowiązującą w WUM Instrukcją obiegu dokumentów.

Uniwersytet prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową dla zadań realizowanych w ramach przyznanej dotacji, tj. przychody z dotacji ewidencjonowane były na kontach księgowych o numerze 700-014-8-CD-D.DYDKS, natomiast ponoszone koszty były ewidencjonowane z oznaczeniem D.DYDKS na kontach księgowych o numerze 500-014-Y-***-D.DYDKS-4xx.xxx gdzie: Y to oznaczenie wydziału / grupy jednostek, *** jest oznaczeniem jednostki organizacyjnej w ramach wydziału⁷⁰, natomiast 4xx.xxx jest oznaczeniem kosztu rodzajowego. Powyższe potwierdzają przedłożone do kontroli zestawienia zapisów na kontach. Zgodnie z obowiązującymi w WUM zasadami (polityką) rachunkowości konto 700-014 służy do ewidencji przychodów z *Subwencji MZ na zadania związane z prowadzeniem kształcenia podyplomowego w celu zdobycia specjalizacji*, a konto 500-014 służy ewidencji *Kosztów zadań związanych z prowadzeniem kształcenia podyplomowego w celu zdobycia specjalizacji*. Poszczególne koszty, takie jak: wynagrodzenia z tytułu umów o pracę lub umów cywilnoprawnych, składki emerytalne, rentowe czy na Pracownicze Plany Kapitałowe, także te wynikające z amortyzacji środków trwałych, zakupu niezbędnych materiałów czy usług były równocześnie ewidencjonowane na przeciwstawnych kontach zespołu „4”, zgodnych z zasadami (polityką) rachunkowości. Warto zaznaczyć, że na kształcenie podyplomowe kadr medycznych Minister Zdrowia przyznaje uczelniom dotację, a nie subwencję. Zatem nazwa konta 700-014 wskazana w zasadach (polityce) rachunkowości nie jest właściwa. Zasadnym jest dokonanie aktualizacji dokumentu w powyższym zakresie.

Na podstawie losowo wybranej próby dokumentów dotyczących kształcenia podyplomowego w ramach przyznanej dotacji podmiotowej, ustalono, że ponoszone wydatki były racjonalne, gospodarne i służyły realizacji celu, na który została przyznana.

Z wyjaśnień⁷¹ Uniwersytetu wynikało również, że w okresie objętym kontrolą CMKP nie zleciło WUM przeprowadzenia kształcenia podyplomowego lekarzy, lekarzy dentyków, farmaceutów, pielęgniarek i położnych, diagnostów laboratoryjnych oraz innych osób legitymujących się dyplomem ukończenia studiów wyższych, które wykonują zawody mające zastosowanie w ochronie zdrowia.

⁷⁰ Zgodnie z pismem z dnia 9 listopada 2023 r., znak A-594/2023/P7, jednostkami organizacyjnymi w 2021 r. i 2022 r. były 1 – I Wydział Lekarski, 4 – Wydział Nauk o Zdrowiu, 5 – Kształcenie Podyplomowe, 6 – Wydział Lekarsko-Stomatologiczny.

⁷¹ Pismo z dnia 3 listopada 2023 r., znak A-594/2023/P5.

Biorąc pod uwagę powyższe, dotacja Ministra Zdrowia została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem, zatem nie podlegała ona zwrotowi do budżetu państwa. Powyższa dotacja została wykorzystana w pełnej wysokości do końca roku budżetowego, zatem nie zaistniała konieczność zwrotu niewykorzystanych środków.

3.3. Sprawozdawczość.

W toku kontroli przedstawiono dokumenty pod nazwą Kontrola formalno-rachunkowa z przekazanej dotacji przez Ministerstwo Zdrowia w 2021 r. i 2022 r., w których wyszczególniono wysokość środków otrzymanych z Ministerstwa Zdrowia, wydatkowanych oraz niewykorzystanych. Zgodnie z wyjaśnieniami⁷² Uniwersytetu oraz przedłożonymi dokumentami, sprawozdawczość z zakresu realizacji zadań związanych z prowadzeniem podyplomowego kształcenia kadr medycznych prowadzona jest w oparciu o wyodrębnioną w księgach rachunkowych WUM ewidencję przychodów i kosztów.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli, zalecam Panu Rektorowi:

1. tworzenie, a następnie prowadzenie gospodarki finansowej Uczelni w oparciu o plan rzeczowo-finansowy, w szczególności odejście od stosowania nazwy prowizorium budżetu zadaniowego, jako niezgodnej z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa;
2. wprowadzanie planu rzeczowo-finansowego do POL-on w terminach wynikających z rozporządzenia POL-on;
3. zapewnienie spójności nomenklatury dokumentów, wynikającej z wewnętrznych regulacji Uczelni, z dokumentami faktycznie przez nią tworzonymi;
4. powierzanie obowiązków Kanclerza w sposób i w terminie zapewniającym prawidłowe funkcjonowanie Uczelni;
5. dokonanie przeglądu obowiązujących w WUM regulacji wewnętrznych, tj. Statutu, zasad (polityki) rachunkowości, regulaminów, uchwał, zarządzeń, celem wprowadzenia stosownych korekt redakcyjnych, aktualizacji, dookreślenia czy też dostosowania do obowiązujących przepisów prawa.

Przedstawiając powyższe zalecenia, oczekuję od Pana Rektora, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach w celu ich realizacji lub przyczynach ich niepodjęcia.

Ponadto, informuję Pana Rektora, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z upoważnienia Ministra Zdrowia
Krzysztof Krzyżanowski
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/

⁷² Jw.